9 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1996 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 1 (1007)

Ազգ
Azg
armenian daily

Աննախադեպ բուք ԱՄՆ-ի արեւելյան ափին

ԵՐԵՎԱՆ, 8 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ ԱՄՆ-ի արեւելյան ափի զգալի մասը երկուշաբթի օրը կաթվածահար է եղել աննախադեպ ձնաբքից։ [illegible] ավտոմեքենաներ մարդիկ չեն կարողացել դուրս գալ տներից, չեն գործում պետական ծառայությունները ու օդանավակայանները։ Համաձայն ազգային օդերեւութաբանական ծառայության, սա այս հարյուրամյակի ամենածանր ձնաբքերից մեկն է։ Այն ընդգրկել է արեւելյան ափի մեծ մասը, ընդհուպ մինչեւ Հարավային Ջորջիա նահանգը։ Վաշինգտոնի կառավարական հիմնարկները եւ ՄԱԿ-ի կենտրոնակայանը Նյու Յորքում մեկ օրով փակվել են։ Սովորաբար մարդաշատ ամերիկյան խաղաների փողոցներում միայն հատուկենտ մարդիկ են երեւում, որոնք դժվարությամբ են հաղթահարում մինչեւ ծունկը հասնող ձյունը։

Ան-32-ի վթարից Զաիրում զոհվեց 250 մարդ

Երեկ Զաիրում Ան-32 ինքնաթիռի աղետի հետեւանքով զոհվեց 250 մարդ։ Ան-32 բեռնատար ինքնաթիռը թռիչքից հետո չկարողանալով հասնել համապատասխան բարձրության, ընկավ խաղաղային շուկայի վրա, դայրեքին փառելանյութով լեցուն բաքերը առաջացնելով մեծ հրդեհ։ Փրկարարներին հաջողվեց մարել կրակը եւ ձեռք առնել համապատասխան միջոցներ։ Նախնական տվյալների համաձայն զոհվել է 250, վիրավորվել 60-ից ավելի մարդ։ Ինքնաթիռի անձնակազմի մասին, որի բոլոր անդամները ռուսներ էին, տեղեկություններ չկան։

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Առաջնային ազգային-եկեղեցական մեր կեանքում՝ հոգեւոր դաստիարակութիւն, արթնութիւն, կազմակերպուածութիւն եւ միութիւն

Հարցազրոյց Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի հետ

Անցյալ տարվա վերջին օրերին, հատուկ ժամադրությամբ, Ամենայն հայոց հայրապետն իր նստավայրում Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի վեհարանում, ընդունեց «Ազգի» գլխավոր խմբագիր Հ. Ավետիքյանին ու ավագ թղթակից Հ. Առաստյանին եւ հակառակ նախատոնական օրերի իր բազմազբաղությանը, ժամանակ գտավ մեր թերթի ընթերցողներին ընծայել հետեւյալ հարցազրույցը։ Այս առթիվ հիշեցնենք, որ Վեհափառ հայրապետը վաղը կձեռնարկի իր դեպի Ս. Նահանգներ ու Կանադա հովվապետական այցը, սկսելով Նյու Յորքից, որտեղ հունվարի 14-ին սպասվում է համաժողովրդական մեծ ընդունելություն ի պատիվ իրեն։

– Շուրջ ինն ամիս առաջ ընտրուեցիք Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս։ Այդ ընթացքում ինչպիսի՞ աշխատանքներ են իրականացուել Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում եւ թեմերում, ի՞նչ դժուարութիւններ կան։

– Աշխատանքներին հաստատակամօրէն կամ գնահատողականը ժամանակի գործն է, պատմութեան դատն [illegible] եւ Աստծու իրաւասութիւնը։ Որովհետեւ աշխատանքի մասին ձեռքի մէջ ունեցող անձ, ինձ կը մնայ մանր առօր բանալ եւ հոգեւոր մտածողութեան գործը յառաջ տանել մինչեւ այն օրն, երբ ձեռքերս անկարող դառնան մանր բռնելու։

Միայն կարող եմ ասել, որ ատ Աստուած գիտութեան եւ երախտագիտութեան զգացումներով եմ ասած եմ, երբ տեսնում եմ մեր ժողովրդի օրից օր աւելի մեծ կազմակերպուածութիւնը։ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի հանդէպ եւ այս վերջնոյն առաւել լայն տարածում ծառայած գործունէութիւնը ժողովրդի կեանքում։ Որովհետեւ եւ կատարուած աշխատանքների մի մասին կարող եմ ասել.

Առաջին քննարկումներից մէկը եղաւ նոր մարդկային, նոր հոգեւորականների պատրաստութեան գործը։ Յիշում եմ, որ երբ գալիս էի այստեղ Ս. Էջմիածին եւ որպէս Կաթողիկոս Մեծի տանն Կիլիկիոյ յանձնառու լսում էի իմ երջանկայիշատակ նախորդից, ամենայնի Վազգէն Ա Կաթողիկոսից, որ մեր եկեղեցու առաջնահերթ կարիքը այս մա[illegible]

ժամանակաշրջանում նոր հոգեւորականներին, եկեղեցու սպասաւորների կարիքն էր։ Ես էլ այդ տեսնում էի։ Բայց ընտրութիւնը յետոյ ուղղակի եւ անմիջական փորձառութեամբ համոզուեցի, որ այդ կարիքը խոր էր, լայն էր եւ նրան գոհացնելու պէտք էր յանկարծակի իմ առաջին քայլերս։ Փառք եմ տալիս Աստծուն, որ Հոգեւոր Ճեմարանը բոլոր վաղ[illegible] տակատների ճիգերի շնորհիւ տեղ իր ամբողջական դասերը եւ նախապատրաստեց ուսանողներ ընդունելու, որպէսզի Աստծու կոչին եւ ծնողների կամքով հոգեւորական, անմասնակցեալ հոգեւորական եւ ավելի։ Նոր տարուայ ճեմարանից Մայր Աթոռ միաբան Հայկազուն Ե. վրդ. Նաջարեանին, որ վերադարձաւ Ս. Էջմիածնի Մենքեանում եւ Ս. Մեծիսկայում կատարում իր բարձրագոյն ուսման ընթացքները արտերկրից յետոյ եւ ամբողջական նուիրումով լծուեց իր ծառայութեան գործին։ Զգում եմ, տեսնում եմ արթնութեան եւ աշխուժութեան մի նոր շարժում եւ դա ինձ դրդում է վերին աստիճանի կրթականութեան։

Երկրորդ, շարունակեցինք նոր թափ տալ Քրիստոնէական դաստիարակութեան գործին։ Եկեղեցին մեր նախկին, խորապէս առաջնային գործն է քրիստոնէական հաւատքի տարածումը ժողովրդի մէջ, [illegible] Քրիստոսի պատգամների վերակենդանացումն ու ներգործութիւնը ժողովրդի կեանքի ամբողջ ոլորտների մէջ։ Հայ ժողովրդի պատմութեան փորձը բացայայտել է մեր պատմութեան մէջ այն ճշմարտութիւնը, որ քրիստոնէական հաւատքը երբ թափանցել է ժողովրդի մէջ, երբ Աւետարանի հոգեւոր ճշմարտութիւնները ու բարոյական սկզբունքները խորացան ժողովրդի կողմից, նրանք կը դառնան հոգեկան եւ ազգային տոկունութեան եւ ստեղծագործական զարգացման լծակներ։

Տես # էջ 4

ՀԱՄԱՌՈՏ

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը եւ Ղալիբ Շահնազարյանը խնամիներ

ԵՐԵՎԱՆ, 8 ՅՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Հավաստի աղբյուրից հայտնի է դարձել, որ հունվարի 5-ին տեղի է ունեցել ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի որդու՝ Դավիթ Տեր-Պետրոսյանի եւ ԱԺ պատգամավոր Ղալիբ Շահնազարյանի աղջկա՝ Լիլիթ Շահնազարյանի նշանադրության հանդեսը։ Նույն աղբյուրի համաձայն, արարողությունը տեղի է ունեցել նեղ բարեկամական շրջանակներում։

Ծնկի վիրահատությունից հետո Հրանտ Բագրատյանն անցավ աշխատանքի

ԵՐԵՎԱՆ, 8 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ ՀՀ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը հունվարի 3-ին վիրահատվել է ծնկահոդում ջուր հավաքվելու պատճառով։ ՀՀ կառավարության մամլո ծառայության ղեկավար Վլադիմիր Սանոյանը հաղորդեց, որ վիրահատությունը հաջող է անցել եւ ներկայումս վարչապետն իրեն լավ է զգում։ Վիրահատությունից 2 օր անց արդեն վարչապետը հեռակա կարգով աշխատում էր, իսկ այսօրվանից նա աշխատանքի կանցնի իր նստավայրում։

«Արմենիայի» փոխտնօրենը սպանված

1995 թ. դեկտեմբերի 29-ի երեկոյան իր տան մուտքում հրազենից անհայտ անձինք սպանել են «Արմենիա» հյուրանոցային համալիրի տնօրենների գծով փոխտնօրեն 50-ամյա Սոս Խաչատրյանին։ Նախկինում նա մոտ 15 տարի աշխատել է «Ինտուրիստ» համակարգում, որից 10 տարին եղել է «Արմենիայի» տնօրենի տեղակալ։ Ներքին գործերի նախարարության հաղորդման համաձայն, հարուցվել է քրեական գործ, կատարվում է քննություն։

Սպանվել է ՀԱՄԱՍ-ի ղեկավարներից մեկը՝ Յահյա Այաշը

Պաղեստինյան ինքնավարության տարածքում սպանվեց պաղեստինյան ՀԱՄԱՍ մահմեդական ահաբեկչական կազմակերպության ղեկավարներից մեկը՝ Յահյա Այաշը, որը հայտնի էր «Ինժեներ» կեղծանունով։ Պաղեստինյան կողմը մեղադրում է իսրայելյան հատուկ ծառայություններին։ Յասեր Արաֆաթը հայտարարել է, որ Այաշի սպանությունն ուղղված է վերջերս կնքված իսրայելա-պաղեստինյան համաձայնության դեմ։ Արաֆաթը հայտնել է ծանր կացության մեջ՝ մի կողմից նա պետք է շարունակի երկխոսությունը իսրայելական կողմի, մյուս կողմից՝ պահպանի վերջերս մեծ դժվարությամբ ձեռք բերված համաձայնությունը ՀԱՄԱՍ-ի ղեկավարության հետ։ «Մենք համաձայնվեցինք հաշտություն կնքել, ուստի մյուս կողմից պահանջում ենք հարգել ձեռք բերված համաձայնությունները՝ չմիջամտել պաղեստինյան տարածքների գործերին, առավել եւս չդիմել սպանությունների», հայտարարել է նա։

Ղարաբաղյան բանակցությունների հերթական փուլը Մոսկվայում

ԵՐԵՎԱՆ, 8 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Հունվարի 9-13-ը Մոսկվայում տեղի կունենա ադրբեջանա-ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման բանակցությունների հերթական փուլը ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի շրջանակներում։ Բանակցություններին մասնակցելու նպատակով հունվարի 8-ին Մոսկվա է մեկնել ԼՂՀ պատվիրակությունը՝ արտաքին գործերի նախարար Արկադի Ղուկասյանի ղեկավարությամբ։ Պատվիրակության կազմում են ԼՂՀ ԱԳՆ աշխատակից եւ երկկողմ հարաբերությունների բաժնի վարիչ Աշոտ Գուլյանն ու ԼՂՀ ԱԳՆ միջազգային կազմակերպությունների վարչության աշխատակցուհի Մարգարիտ Կարապետյանը։

ԵՐԵՎԱՆ

Էներգետիկայի նախարարությունը եւ բնությունը բարեհաճ են սկսում տարին բնակչության համար

Նոր առնեսի տարին հանրապետության բնակչությունը, հաշվարկն բազմաչարչար երեւանցիները, դիմավորեցին էլեկտրական շատ լույսի մեջ, ինչը ուրախի հույս ներշնչեց նրանց,–որ այլեւս անցյալի հուշ է դառնալու նախկին խավարային կյանքը։ Եվ եւս բոլորը սպասում էին, որ Ամանորի կապակցությամբ շնորհված էլեկտրամատակարարումը կտեւի ընդամենը 2 օր, այնուամենայնիվ մինչեւ այսօր Հայաստանի Հանրապետության խողովակներն անհրաժեշտ ընդմիջումներով լույս են ստանում։ Պատճառն է, որ նոր տարվա նախօրեին հանրապետության ղեկավարությունը Թուրքմենիայի հետ կնքել է փոխշահավետ պայմանագիր, ըստ որի տարեկան երկիր պետք է մատակարարի 2.5 մլրդ խմ գազ (օրական 7 մլն խմ)։ Ներկայումս գազի մուտքը հանրապետություն իրականացվում է կանոնավորապես։ Ատոմակայանը մոտ է նախագծային հզորությանը։ Ամբողջ էներգահամակարգում օրական արտադրվում է շուրջ 22 մլն կվտ/ժ էլեկտրաէներգիա։ Այսինքն, մոտավորապես այնքան, որքան նախատեսված էր բնակչությանը 8-ժամյա էներգամատակարարմամբ ապահովելու համար։ Այնուամենայնիվ, այսօր բնակչությանը, հատկապես երեւանցիներին, 8 ժամի փոխարեն մատակարարվում է համարյա 18 ժամ էլեկտրաէներգիա։ Մայրաքաղաքը բաժանված է 2 խմբի, որոնցից առաջինին, հերթականությամբ, էլեկտրական հոսանք է տրվում ժամը 8-14-ը եւ 20-24-ը, իսկ երկրորդին 14-20-ը եւ 24-8-ը (այսինքն մինչեւ հաջորդ օրը ժամը 14-ը, հանի որ է ներքմատակարարման ժամանակացույցը փոխփոխված է)։ Տես # էջ 2

Վախճանվեց Ֆրանսուա Միտերանը

Գույժը առաջինը «հաղորդեց ժակ Շիրակը

ԲԱԲԳԷՆ ՏԵՐՄԻՆ, ԱՐԱՐՉ
Ազգ թղթակից,
Էլիզեյան պալատ, Փարիզ
8 հունվար

Այսօր առավոտյան Էլիզեյան պալատում Ֆրանսիայի Հանրապետության նախագահ ժակ Շիրակը ներկա 160 լրագրողների առաջ հայտարարեց, որ նույն առավոտ, ժամը 8.20-ին, 79 տարեկան հասակում իր մահկանացուն է կնքել Ֆրանսիայի Հանրապետության 1981-1995 թթ. նախագահ Ֆրանսուա Միտերանը, չդիմանալով հունվարի 6-ին առողջական վիճակի կտրուկ վատթարացմանը (նա տառապում էր շագանակագեղձի խաղ կեղից)։ «Ֆրանսիայի Հանրապետության պատմության անհերքելի անկյունաքարերից մեկն էր նա», ասաց ժակ Շիրակը, եղել է միշտ օրինակելի եվրոպական ընտանիքի կառուցման, միջազգային զորակցության եւ համագործակցության առաջամարտիկ»։ Ու մինչ շփոթված լրագրողները լքեցին ինչ անել, դարձյալ լսվեց նախագահի ձայնը՝ «Եկեք այսօրվա մեր հանդիպումը տեղափոխենք հաջորդ երկուշաբթի օրվան»։ Իսկ այդ հանդիպումը, ինչպես ամեն տարի Ֆրանսիայում, հանրապետության նախագահը Ամանորի առթիվ կազմակերպում է ի պատիվ տեղական եւ օտար առավել գործուն լրագրողների, որոնց շարքում հրավեր էր գրվել նաեւ «Ազգի» սեփական թղթակցին։

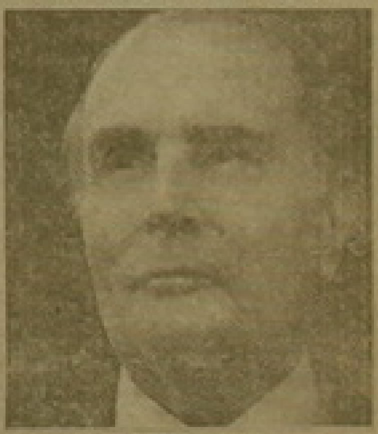

Հանգուցյալ նախագահը ծնվել էր 1917 թ.-ին, Շարանտում, երկաթուղայինի ընտանիքում։ Պատանեկան հասակում 4 եղբայրների մեջ ամենից անհեռանկարայինը՝ Ֆրանսուան ստացել էր բանասիրական եւ իրավաբանական կրթություն, հետեւել լաղամագիտության, ուներ բեկնածուի աստիճան։ Ֆաշիստական գրավման շրջանին եղել էր դիմադրական շարժման կազմակերպիչներից, իսկ պատերազմից հետո՝ Ֆրանսիայի սոցիալիստական կուսակցության ղեկավարներից։

1981 թ.-ի ընտրություններում նա խազահական աթոռը Վալերի Ժիսկար դ՚Էստենից խլելով, նա գործնականում ապացուցել էր, որ սոցիալիստական վարչակարգը սարսափելի չէր երկրի համար, այդ ընթացքում՝ ռոռուսի հարցերում առաջադիմական կարող էր լինել, ինչպես մահապատժի վերացման, աշխատանքային շաբաթվա կրճատման, կառավարության ապակենտրոնացման եւ զանգվածային լրատվության միջոցների ազատության հարցերում։ Արժե նաեւ նշել, որ հանգուցյալ նախագահը հենց այստեղ, Էլիզեյան պալատում, 1993 թ. սեպտեմբերի 12-ին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ ստորագրել էր բարեկամության եւ համագործակցության միջպետական համաձայնագիր։

83-96 9024 ա.

digitised by A.R.A.R.@

տեղական

ԵՐԵՎԱՆ

Էներգետիկայի նախարարությունը եւ բնությունը...

Սկիզբը էջ 1

Իսկ ինչո՞ւ է խաղալը բաժանված երկու խմբի եւ ոչ մեկ, որովհետեւ նույն ժամերին հոսանք մատակարարելիս ընդհանուր էներգահամակարգում կընկնի 49.5-50 հց հաճախականությունը, ինչն էլ բացասաբար կանդրադառնա էլեկտրաէներգիա արտադրող կայանների սարքավորումների վրա: Այդ իսկ պատճառով ցանկալի չէ իջեցնել եւ բարձրացնել կայանների թողունակությունը: Երեկվա դրությամբ հաճախականությունը համակարգում կազմում էր 49.6 հց:

Օրերս ռուսաստանյան «Վեստի» հեռուստածրագրով հաղորդվեց ռեպորտաժ Վրաստանից, ըստ որի, Ռուսաստանը պատրաստվում է էլեկտրաէներգիա մատակարարել Վրաստանին եւ Հայաստանին: Ընդ որում, Հայաստանն իր հերթին պատրաստվում է այդ էլեկտրաէներգիայի 10 տոկոսը տրամադրել Վրաստանին, եւ որ հարեւան երկու հանրապետությունների իշխանությունների ներկայացուցիչները բանակցում են վերականգնելու վթարված էլեկտրահաղորդման գծերը (խոսքը, հավանաբար, «Կովկասիոնի» համակարգի մասին է): Այդուհանդերձ, ինչպես տեղեկացրեց ՀՀ էներգետիկայի փոխնախարար Յուրի Մինասյանը, այդ խոսակցությունները ցանկությունից այն կողմ չեն անցնում, քանի որ ավելի քան երկու տարի է, ինչ խոսվում է այն մասին, որ Վրաստանն իր տարածքում պետք է վերականգնի 25 կմ երկարությամբ վթարված էլեկտրահաղորդման գծերը, բայց գումարներ այդ գործի համար, այնուամենայնիվ, չեն հատկացվում: Ինչ վերաբերում է վերոհիշյալ բանակցություններին, ապա այդպիսիք ներկայումս չեն տարվում:

Այսօրվա դրությամբ Հայաստանի բնակչությունը ստանում է շուրջ 18 ժամ էլեկտրական հոսանք՝ երբ հաշվի առնենք նաեւ գիշերվա ժամերը: Գիշերային էներգամատակարարումը պայմանավորված է նրանով, որ էլեկտրաէներգիան միակ ապրանքն է, որը հնարավոր չէ պահեստավորել, եւ քանի որ գիշերը համեմատաբար նվազում է սպառումը, ավելացած հոսանքը դարձյալ բաշխվում է բնակչությանը:

Ըստ ՀՀ էներգետիկայի նախարարության մամուլի կենտրոնի, բնակչության էներգամատակարարման բարելավումը պայմանավորված է բացառապես եղանակների տաքանալով: Ինչի շնորհիվ համակարգում կայունորեն պահպանվում է շուրջ 50 հց հաճախականությունը: Ցրտերը սկսվելուն պես, բնականաբար, կվերանայվի բնակչության էներգամատակարարման ժամանակացույցը: Բացի այդ չպետք է մոռանալ նաեւ վճարումների մասին: Էներգամատակարարման այսօրվա ժամանակացույցը հնարավոր է պահպանել միայն այն դեպքում, երբ սպառողները յուրաքանչյուր ամսվա ընթացքում ծախսած էլեկտրաէներգիայի դիմաց վճարեն մինչեւ հաջորդ ամսվա 10-ը:

Վերջում ավելացնենք, որ էներգահամակարգում իրականացվող բարեփոխումների շրջանակներում այս տարվա հունվարի 1-ից լուծարվել է «Էրէլեկտրացանց» պետական ձեռնարկությունը: Կազմվել է լուծարային հանձնաժողով: Ցանցի դուստր ձեռնարկությունները ստացել են պետական ձեռնարկությունների կարգավիճակ: Նրանց կանոնադրությունները ներկայումս մշակման փուլում են: Պարտատերերի պահանջների ներկայացման ժամկետ է սահմանվել մինչեւ մարտի 31-ը, որից հետո լուծարային հանձնաժողովը պատասխանատու չի լինելու ժամկետանց պահանջների չկատարման համար:

ԳԱԳԻԿ ՄԱՐՏՈՅԱՆ

Ցավակցություն

«Ազգի» խմբագրությունն ու տնօրենությունը խորապես վշտակցում եւ ցավակցություն են հայտնում ՀՕԱԿ Հանրապետական վարչության անդամ Ռուբեն Միրզախանյանին իր եղբոր՝ [illegible] Վլադիմիր Պոպովի անակնկալ եւ վաղաժամ մահվան կապակցությամբ:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Մեծ Բրիտանիայի եւ Վրաստանի արտգործնախարարներն առաջին անգամ այցելեցին Հայաստան

Նոր 1996 թվականի առաջին շաբաթը նշանավորվեց երկու կարեւոր դիվանագիտական այցելություններով: Նախ հունվարի 3-ին Երեւան ժամանեց Մեծ Բրիտանիայի եւ Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ թագավորության արտաքին եւ համագործակցության գործերի պետքարտուղար Մալքոլմ Ռիֆքինդը, որը փաստորեն Մեծ Բրիտանիայի առաջին արտգործնախարարն է, որն այցելում է Հայաստան: Նախօրեին, «Ազգին» տված հատուկ հարցազրույցում Ռիֆքինդն արդեն մեծ նշանակություն էր տվել իր այցին: Երեւանում նա հանդիպումներ ունեցավ ՀՀ նախագահի, արտգործնախարարի եւ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի, ինչպես նաեւ լրագրողների հետ:

Ու թեեւ ի տարբերություն Բաքու կատարած երկօրյա այցի, Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարարը Երեւանում մնաց ընդամենը կես օր, բայց իր մի շարք հայտարարություններով կարեւորեց հայ-բրիտանական հարաբերությունների հետագա զարգացումը: Նախարար Ռիֆքինդը հատկապես ընդգծեց տնտեսության ոլորտում համագործակցության լայն հնարավորությունները մեծ նշանակություն տալով Երեւանում «Միդլենդ Արմենիա» բանկի բացմանը:

Նախագահ Տեր-Պետրոսյանի հետ քննարկելով ղարաբաղյան խնդրի կարգավորման հեռանկարները Մալքոլմ Ռիֆքինդը ողջունել է ռազմական դիմակայության գոտում մեկուկեսամյա հրադադարը:

«1995 թ. եղավ խաղաղության հաստատման տարի Բոսնիայում, իսկ 1996 թվականը պետք է դառնա խաղաղության տարի Լեռնային Ղարաբաղում», ասել է արտգործնախարարը:

Խոսելով կասպիական նավթատարի Հայաստանի տարածքով անցկացնելու հնարավորությունների մասին, Ռիֆքինդը նշեց, թե Մեծ Բրիտանիայի կառավարությունը հասկանում է այդ հարցի բարդությունն ու նրբությունը, երբ միաժամանակ պետք է պաշտպանվեն բազմաթիվ երկրների անվտանգությունն ու շահերը: Միաժամանակ, նա չբացառեց Հայաստանի տարածքով նավթատարի անցկացնելու տարբերակը:

Կասպից ծովի ծովաբաժանման հարցում Ռիֆքինդը ընդգծեց, որ այդ խնդիրը հնարավոր է լուծել միայն այն դեպքում, երբ համապարփակ համաձայնություն ձեռք բերվի մերձկասպիական բոլոր երկրների միջեւ, եւ ոչ թե միայն Ռուսաստանի եւ Իրանի:

Դեկտեմբերի 15-ին իր պարտականությունները ստանձնած Վրաստանի արտգործնախարար Իրակլի Մենագարաշվիլին այդ պաշտոնում իր առաջին այցը կատարեց Հայաստան, հունվարի 5-ին հանդիպումներ ունենալով նախագահ Տեր-Պետրոսյանի, արտգործնախարար Վահան Փափազյանի, Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ի հետ: Արտգործնախարարը Հայաստանի նախագահին է հանձնել Վրաստանի նախագահի ուղերձը եւ քննարկել պետական կառույցների միջեւ երկկողմ համագործակցության ակտիվացման հարցեր, ինչպես նաեւ միջազգային կազմակերպություններում երկու երկրների համատեղ հանդես գալու հնարավորությունները եւ խորհրդատվությունների մեխանիզմները: Երեւանում Իրակլի Մենագարաշվիլին հայտարարեց նաեւ, որ Հայաստանի հետ հարաբերությունները Վրաստանի համար ռազմավարական նշանակություն ունեն: Նախատեսվում է Հայաստանում անցկացնել վրացական մշակույթի օրեր եւ նախաձեռնել արդյունաբերության, տրանսպորտի եւ տարանցիկ փոխադրումների ոլորտում համատեղ հայ-վրացական ծրագրեր:

ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ

Միացեալ Հայկական ֆոնդը տօնական օրերուն երեք օդանաւ օգնութիւն ուղարկեց Հայաստան

ԳԼԵՆԴԵՅԼ. 1995 տարուան վերջին երկու շաբաթներուն ընթացքին Միացեալ Հայկական ֆոնդը (UAF) երեք օդանաւ 1,8 միլիոն դոլար արժողութեան մարդասիրական օժանդակութիւն ուղարկեց Հայաստան:

Առաջինը, որ Միացեալ Հայկական ֆոնդի 77 րդ թռիչքն էր, Երեւան հասաւ 21 դեկտեմբերին, 1,4 միլիոն դոլար արժողութեամբ 65000 փաունդ դեղօրայք եւ բժշկական նիւթեր փոխադրելով:

Այս թռիչքին բոլոր ապրանքները Միացեալ Հայկական ֆոնդին նուիրած էր AmeriCares մարդասիրական ընկերակցութիւնը: Հայաստանի առողջապահական նախարարութիւնը այդ դեղօրայքը պիտի բաշխէ Հայաստանի հիւանդանոցներուն եւ դարմանատներուն:

Միացեալ Հայկական ֆոնդի խնդրանքով ամերիկեան կառավարութիւնը հոգաց այս ապրանքներուն ուղարկման բոլոր ծախսերը, ներառեալ ԱՄՆ-էն ներս ցամաքային տեղափոխութիւնը, օդանաւային փոխադրութիւնը դէպի Հոլանդիայի Մաստրիխ քաղաքը եւ վերջապէս Հայաստան, Իլ 76 ռուսական բեռնատար օդանաւով:

Ֆոնդի տնօրէն Յարութ Սասունեան յայտնեց, որ շնորհիւ Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան յատկացուցած օժանդակութեան, Միացեալ Հայկական ֆոնդը 100000 դոլար խնայեց:

Երկու այլ թռիչքներով, դեկտեմբերի 23-ին եւ 30-ին, ֆոնդը Հայաստան փոխադրեց Ամերիկեան Կարմիր խաչին կողմէ եւրոպայէն գնուած 473,000 դոլար արժողութեամբ մանուկներու յատուկ 56 տոննա դեղօրայք:

Հայաստանի Կարմիր խաչի եւ ՀՀ առողջապահութեան նախարարութեան հետ միասին Ամերիկեան Կարմիր խաչը նախաձեռնած է 17 ամիսներու վրայ երկարող դասաւանդութեան եւ դեղօրայքի ցրումի ծրագրի մը գործադրութեան: Այս ծրագիրը գլխաւորաբար կը նպատակադրէ մանուկներու վաղաժամ մահուան եւ ախտաւորութեան նուազումը՝ մարզելով դարմանատներու մանկաբարձ բժիշկները, որպէսզի անոնք ճիշդ ախտաճանաչում կատարեն եւ դարմանեն երեխաներու համար երկու մահացու հիւանդութիւններ՝ շնչառական սաստիկ վարակում եւ երկարատեւ փորհարութիւն: Ուղարկուած դեղօրայքը պիտի բաշխուի 75 դարմանատներու: Այս ծրագիրը ուղղուած է 15 տարեկանէն վար մօտաւորապէս մէկ միլիոն հայ երեխաներու:

Վերոյիշեալ երեք թռիչքներէն զատ, վերջին երեք ամիսներուն ընթացքին, Միացեալ Հայկական ֆոնդը ծովային ճամբով Հայաստան ուղարկեց 3,2 միլիոն դոլար արժողութեամբ Similac երեխայի կաթ, հիւանդանոցի պիտոյքներ եւ բժշկական գիրքեր պարունակող 18 բեռնարկղներ, որոնց փոխադրութեան ծախսը վճարեց Միացեալ Նահանգներու կառավարութիւնը:

Իր հիմնադրութենէն՝ 1989-էն ի վեր, Միացեալ Հայկական ֆոնդը 79 թռիչքներով եւ 80 բեռնարկղներով աւելի քան 126 միլիոն արժողութեամբ մարդասիրական օժանդակութիւն ուղարկած է Հայաստան:

Միացեալ Հայկական ֆոնդը հաւաքական ջանքն է Ամերիկայի Հայկական համախմբումին, Հայկական բարեգործական ընդհանուր միութեան, Ամերիկայի Հայ աւետարանչական ընկերակցութեան, Հայ օգնութեան միութեան, Հիւսիսային Ամերիկայի Հայց. եկեղեցւոյ, Հիւսիսային Ամերիկայի Առաքելական եկեղեցւոյ եւ Լինսի հիմնարկին:

Յաւելեալ մանրամասնութիւններու համար հեռաձայնել Միացեալ Հայկական ֆոնդի գրասենեակը՝ (818) 241 8900:

Լույս տեսավ նոր «Թերթ»

Հայաստանյան իրականության մեջ ընդհանրապես ընդունված է, որ թերթեր ունենում են կուսակցությունները: Կան նաեւ անկախ հռչակված թերթեր, որոնց անկախությունը խիստ կասկածելի է: 1996 թ. հայաստանյան մամուլում ավելացավ եւս մի նոր թերթ, որն ունի անսովոր անվանում՝ «Թերթ»: Անվանումը նկատի ունենալով՝ դժվար կլինի գրել, ասենք, այսպիսի նախադասություն՝ լույս տեսավ «Թերթ» թերթը: Այն, փառք աստծո, իրեն անկախ չի հռչակում, ունի հրատարակիչ եւ որոշակի հասցե՝ ՀՀ տեղեկատվության նախարարություն: Փաստորեն «Թերթը» պաշտոնական մամուլն է համալրելու: Մենք հակված ենք ենթադրելու, որ առաջիկա նախագահական ընտրություններին «ընդառաջ» այդ համալրումը կավելանա:

Թերթի խմբագիրը Վաչակ Դարբինյանն է, որը խմբագրել է «Հայք» եւ «02 ոստիկանական լրատու» թերթերը: Ծանոթ լինելով վերջինիս բավականին անկախ հայացքներին եւ պետպատվեր չընդունելու հատկությանը, պետք է հույս հայտնել, որ «Թերթը» չի մնա խիստ անդեմ, զորշ, միակողմանի «պաշտոնական մամուլ» հասկացության շրջանակներում եւ առավել լայնախոհ կգտնվի:

Չենք ասի, թե «Թերթի» առաջին համարի նյութերը ուշագրավ են, չնայած գունավոր նկարազարդումներին, բայց հույս ունենք, որ այդպիսին կդառնան:

ՆԱՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Ավանդատուների նոր շարժու՞մ... կամ բոլոր բանկիրները հանցագո՞րծ են

Յուրաքանչյուր բարեփոխում արդարացված է լոկ այն դեպքում, երբ նպատակաուղղված է սոցիալական գործընթացի բարելավմանը եւ ծառայում է տվյալ բարեփոխվող երկրի բնակչության շահերին: Նորանկախ Հայաստանի [illegible] եւ վերջինիս հետագա մոնոպոլիզացիայի, ինչպես նաեւ աշխատանքային [illegible] բազմակողմանիության պայմաններում, ինչ խոսք, բնական էր բնակչության վստահությունը (այլընտրանք ուղղակի չկար) տարբեր բանկային եւ այլ ֆինանսավարկային կազմակերպությունների հանդեպ: Գոյանալով ներդրված մայր-գումարների տոկոսային վճարումների շնորհիվ՝ [illegible] միակ տարբերակը. այսօր հանրապետությունում առկա է տուժած ավանդատուների ավելի քան 70 հազարանոց մի բանակ, որը եւ կոչված է պաշտպանել հայրենական [illegible] շարժման սկիզբը: Հաշված ամիսներում լուծարվեցին տասնյակ (շուրջ յոթ տասնյակ) բանկեր, կոնցեռններ, ներդրումային եւ ֆինանսական ընկերություններ: Մի՞թե յուրաքանչյուր ֆինանսավարկային կազմակերպության հիմնադիրը կամ ղեկավարը հանցագործ է: Մի՞թե հանցագործ է մասնավորապես «Արմենիա» բանկի հիմնադիր, ԽՍՀՄ-ի հայտնի բանկիրներից մեկը Ալբերտ Սիմոնյանը: Հեռու եմ միակողմանի լինելու մեղքից, բայցեւայնպես չեմ կարող չմեջբերել հայտնի իրավաբան Պողոս Շահբեկյանի այն զայրույթը, որ հնչեց հունվարի 8-ին ՀՀ Գերագույն դատարանի դահլիճում, որ լինելու էր «Արմենիա» բանկի ղեկավարների նկատմամբ հարուցված քրեական գործի ունկնդրումը:

«Մի՞թե հնարավոր է մի անհիման

մեղադրականի հիման վրա մարդուն դատապարտել 12 տարվա ազատազրկման», «Ազգին» տված հարցազրույցի ընթացքում ասաց տիկին Շահբեկյանը: Նշեմ, որ պարոն Դանիելյանի օրոք միայն «Արմենիա» բանկը սկսեց ընդունել ավանդներ, մինչդեռ քրեական օրենսգրքի 90/4 հոդվածով դատապարտվում է Ալբերտ Սիմոնյանը»: Հայտնի իրավաբանի նման զայրույթը ինչից դատախազ պարոն Գրիգորյանի կողմից արտասանված մեղադրականից հետո: Օրերս «Ազգը» ավելի մանրամասն կանդրադառնա Ալբերտ Սիմոնյանի բանկային գործունեությանը, քանզի այն ոչ միայն կապված է լուծարված որոշ ֆինանսավարկային կազմակերպությունների հետ, այլ նաեւ [illegible] բնորոշ է նորանկախ հանրապետության բանկիրների կենսագրությանը:

Նշենք միայն, որ հունվարի 8-ին ՀՀ Գերագույն դատարանի դատական նիստերի դահլիճում հավաքված տասնյակ ավանդատուները ոչ այն կերպով ընկալեցին դատավարության մեղադրականը: Ինչպես «Ազգին» նշեց «Հայկանդուխտ» կուսակցության նախագահ, ավանդատուների շահերի պաշտպան Արմենուհի Ղազարյանը, «Մեղավորները ոչ թե ամբաստանյալներն են, այլ ՀՀ ԿԲ-ն, որի արտոնագրով եւ գործում էր «Արմենիա» բանկը»: Գրեթե բոլոր ավանդատուների կարծիքով, հունվարի 8-ին հնչած մեղադրականը ամենեւին էլ չէր առնչվում կորած գումարների վերադարձման հետ եւ դրա ավելին, այն հանգամանքը, որ առգրավված գումարները, ըստ մեղադրականի, վերադարձվելու են ՀՀ պետբյուջե եւ ոչ թե ավանդատուներին, ընկալվեց որպես անօրինականություն: Ինչեւէ, տուժած ավանդատուները մտադիր են անցնել վճռական պայքարի: Ժամանակին իշխանություններին հասցեագրված տասնյակ բաց նամակներից հետո լայնածավալ շարժումը փոխադրվելու է դատական նիստերի դահլիճներ: Այսօր արդեն որոշված է, որ «Արմենիա» բանկի տուժած ավանդատուները հունվարի 10-ին ժամը 12.00-ին հավաքվելու են ՀՀ Գերագույն դատարանի մուտքի առջեւ. հունվարի 11-ին շարունակվելու է հիշյալ նիստը, որ կարող են ունենալ ամբաստանյալի պաշտպանները եւ ավանդատուների շահերի պաշտպանները: Նույն օրը նախատեսվում է ցույց ՀՀ նախագահի նստավայրի առջեւ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 9 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
հեռ. 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴԻԼԱՆՅԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍՅԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ ձեւավորումը ՊԱՎԵԼ ՊԱԼԱՐԵԱՆԻ
Apple Macintosh համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Հղումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Խոսքը 1-ին հիվանդանոցի գլխավոր մասնաշենքի 3-րդ հարկում գտնվող մանկական գինեկոլոգիական բաժանմունքի եւ առողջապահության նախարարության մասին է: Ամանորի տոներից անմիջապես առաջ վերադասից կարգադրություն է ստացվել 10 օրվա ընթացքում բաժանմունքը նոր շենք տեղափոխելու մասին, վերանորոգելով խարխլված ռեսպուբլիկյան ֆունկցիաներ, ապահովել նրանց կողմից առաջ ահող դավերացողությունը, առանձին հիվանդությունների գծով մեր բաժանմունքի բուժման գործակիցը 2-2.5 անգամ բարձր է եղել միութենական նախկին միջին ցուցանիշներից: Սակայն մեզ «տեղահանելու» գործողությունները այսօր էլ առողջապահության նախարարության խնդրելով գոնե մինչեւ գարուն հետաձգել բաժանմունքի տեղափոխությունը: Բայց այս խնդրանքը առայժմ չի հարգվում: Հունվարի 5-ին արդեն սկսել էին նույն 1-ին հիվանդանոցի 2-րդ հարկում տեղավորված ուռուցքաբանական բաժանմունքի տեղափոխման աշխատանքներին, քանդում-հանում էին

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Բաժանմունքը նախարարության առողջ բանականության է կոչում

սին: Այս կարգադրությունն էլ տեղիք է տվել լուրջ հուզումների, որովհետեւ այն շենքը, ուր պետք է տեղափոխվեն (ի դեպ, գտնվում է նույն հիվանդանոցի բակում), բառացիորեն անմխիթար վիճակում է եւ բնականոն շահագործման կարող է ենթարկվել միայն տեւական ու լուրջ վերանորոգումից հետո: Բաժանմունքի վարիչ, բժշկագիտության թեկնածու, դոցենտ Ռաֆայել Սարգսյանը դառնությամբ նշում էր, թե բոլոր այն 19 տարիների ընթացքում, ինչ ստեղծվել եւ գործում է իրենց կոլեկտիվը, նրա ուժերը ուղղված են եղել ոչ միայն «ժողովրդի համար կենսական այս օջախի բարեկարգմանը, ինտենսիվ եւ բուժման եղանակների կատարելագործմանը, այլեւ շենքը զբաղեցնել ցանկացողների մեծաթիվ բանակին մեր գոյության իրավունքը ապացուցելուն»:

Նման վերաբերմունքը առողջապահության նախարարության տարբեր տարիների տարբեր ղեկավարների կողմից տիկին Սարգսյանը միանգամայն անարդարացի էր համարում: Հիմնադրման տարին, 1977 թ., բաժանմունքը իր տեսակի մեջ միակն է եղել ողջ Անդրկովկասում, անցած տարիների ընթացքում եւ բուժել է գինեկոլոգիական եւ էնդոկրին հիվանդություններով տառապող ավելի քան 15 հազար աղջիկ երեխա: «Մենք փրկել ենք հազարավոր աղջիկ երեխաների, ասում էր բժշ-շառունակվում են...»:

Բաժանմունքի վարիչը նույնպես կանխամտ չէր համարում նոր շենք տեղափոխվելը ոչ միայն նախապես վերանորոգման շինարարական աշխատանքներ կատարելու անհրաժեշտության պատճառով: Նա, լավ իմ, միանգամայն արդարացիորեն մտահոգվում էր անում, որ այդ նոր շենքը, որտեղ գտնվում է մեծահասակների սեռապաթոլոգիայի բաժանմունքը, իրենց հիվանդների այցելությունների համար կստեղծի հոգեբանական բարդություններ:

«Մեր բաժանմունքը հարաբերականորեն մեկուսացված է, ստեղծվել է 2-րդ կլինիկական ծննդատան բազայի վրա եւ գտնվում է նրա համալիրում: Աղջիկ երեխաների այցը ցանկացած այլ ծննդատան գինեկոլոգիական բաժանմունք, էլ չխոսելով սեռապաթոլոգիայի բաժանմունքի շենքի մասին, կապված է ավանդույթների եւ տարիքային հոգեբանական գործոնների հետ: Բացի այդ, ներկա տեղում բաժանմունքի գտնվելը հնարավորություն է ընձեռում օգտվել միջանկյալ մասնագիտությունների բժշկական ծառայություններից՝ մանկական վիրաբույժ, մանկաբույժ, ֆիզ-կաբինետ, ուրոլոգ, ճառագայթային եւ այլն: «Կան նաեւ այլ գործոններ», ասում էր տիկին Ռաֆայել Սարգսյանը: Այս ամենի մասին նա գրավոր դիմել է մանկաբույժներ: Ուռուցքաբանության բաժանմունքի վարիչ դրն. Արտաշես Հակոբյանը նույնպես բնավ ոգեւորված չէր այս տեղափոխությունից, ինչի հետեւանքով 75 մահճակալը կրճատվում-հասցվում է ... 30-ի: Բայց, ինչպես այստեղ մի քանի բժիշկներ էին հեգնանքով նշում, «տեղահանության մասին վիճելն անիմաստ է»: Երկրորդ ու երրորդ հարկերը, այսինքն ուռուցքաբանության եւ մանկական գինեկոլոգիայի բաժանմունքները, ազատվում են, որպեսզի տարածքը տրամադրվի ներքին գործերի նախարարության պոլիկլինիկային: Իսկ ո՞վ չգիտի, որ ներքգործնախարարության դեմ «խաղ չկա»:

Իսկապես, ոչ ոք չի վիճարկում, որ ներքգործնախարարության պոլիկլինիկային տարածք է անհրաժեշտ: Եւ այդ տարածքը, ինչ խոսք, պետք տրամադրի առողջապահության նախարարությունը (ներքգործնախարարությունն այստեղ կապ չունի): Բայց արդյո՞ք նպատակահարմար է այդ անել այս ձմեռ օրով տեղահանելով հատկապես մանկական գինեկոլոգիայի բաժանմունքը եւ կրկնակի չափով կրճատելով ուռուցքաբանականի մահճակալների թիվը: Ահա այս հարցը կցանկանայի հրապարակավ հասցեագրել ՀՀ առողջապահության նախարար պրն. Արա Բաբլոյանին:

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

«Մոնդ». Հայաստանում մամուլի ազատությունն անհուսալի է

Փարիզի «Մոնդ» ազդեցիկ օրաթերթի այս տարվա դեկտեմբերի 11-17-ի ռադիոհեռուստատեսային հավելվածում մեկ ամբողջական էջ է հատկացված Հայաստանի զանգվածային լրատվության միջոցների ներկա վիճակին: Լրագրողներ Կասրին Էմբլոն եւ Մարի Ժեգոն այդ խնդրին են անդրադարձել դեկտեմբերի 10-ին Երեւանում ֆրանսիական RFI միջազգային ռադիոկայանի սկսած հեռարձակումների առիթով: Օրական միջին հաշվով յուրաժամ հոսանք ստացող երեւանցիները գրեթե չեն կարողանում հեռուստացույց դիտել, իսկ թերթերն անմատչելի են դարձել, նշում են թղթակիցները: «Ներկայումս երկրի բնակչության հազիվ 20 տոկոսն է կարողանում հեռուստահաղորդումներ դիտել», նոյեմբերի վերջերին նրանց պարզաբանել է Հայաստանի հեռուստատեսության նոր տնօրեն Պերճ Ստեփանյանը: Նա հույս է հայտնել, որ Հայաստանի ատոմակայանի գործարկումը կբարելավի վիճակը:

1991 թ. Հայաստանի անկախացումից հետո երկրի ռադիոն ու հեռուստատեսությունն այլեւս կախման մեջ չեն Մոսկվայից, բայց գոյատեւում են բյուրոկրատիզմը, ուռճացված աշխատակազմը (հեռուստատեսությունում աշխատում է 1400 մարդ), հնացած են սարքավորումները: Երկու ամիս առաջ հեռուստատեսությունն անջատվեց ռադիոյից: Պերճ Ստեփանյանը մտադիր է հունվարից անցնել աշխատանքային պայմանագրերի կնքման եւ աշխատավարձման համակարգի:

Հայաստանի ռադիոյում վիճակը փոքր-ինչ լավ է, թեեւ սիմֆոնիկ նվագախումբը եւ երգչախմբեր պահելը կապված է ֆինանսական մեծ դժվարությունների հետ: «Քաղաքային ռադիոցանցի շնորհիվ մեր ընդգրկման ոլորտը ավելի գերազանցում է հեռուստատեսության ընդգրկումը», ասում է ռադիոյի տնօրեն Ստեփան Զախարյանը: Նախատեսվում է նոր ռադիոկայան բացել գերկարճ ալիքի վրա:

Մամուլը Հայաստանում տեսականորեն ազատ է երկրի անկախացումից ի վեր, բայց տնտեսական դժվարությունները, Ադրբեջանի հաստատած շրջափակումը, ինչպես նաեւ Հայաստանի իշխանությունների կամայականությունները խիստ անհուսալի են դարձնում այդ ազատությունը, եզրակացնում է «Մոնդը»: Բացի դրանից, ողորմելի աշխատավարձերը գրեթե անմատչելի են դարձնում թերթերի գնումները: Առայժմ գրանցված շուրջ 400 թերթերից ու հանդեսներից քիչ թե շատ կանոնավոր լույս է տեսնում հազիվ տասնյակը: Օրաթերթերի ընդհանուր տպաքանակը մոտ 50 հազար է ավելի քան 3 միլիոնանոց հանրապետությունում: Տպագրությունն ու տարածումը մնում է պետության մենաշնորհը: Հեռախոսային ու հեռագրական կապը հնացած է եւ վատ է գործում: Թղթի թանկացումը, գովազդման փաստացի չգոյությունը եւ ծանր տուրքերը կասկածի տակ են դնում մամուլի ապագան: «Կարող եմ ասել, որ մեր թերթի հասույթի 60 տոկոսը հատկացվում է հարկերին ու տուրքերին», վերջերս հայտարարեց «Ազգ» թերթի գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանը ՀԲԸՄ փարիզյան տեղեկագրում: Նույնը չի կարելի ասել իշխանամետ մամուլի մասին: Հայաստանի այսօրվա 6 օրաթերթերից ամենամեծ տպաքանակն ունեն (15 հազար) «Հայաստանի Հանրապետություն» եւ «Ռեսպուբլիկա Արմենիա» կառավարական թերթերը: Սակայն 1991 թ. փետրվարին հիմնված ռամկավար-ազատական «Ազգ» օրաթերթը միակ վստահելի թերթն է, շարունակում են «Մոնդի» թղթակիցները: Չնայած զանգվածային լրատվության միջոցների ազատության մասին 1992 թ. օրենքին, 1994 թ. դեկտեմբերից Հայաստանում փակվել է 14 ընդդիմադիր հրատարակություն:

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՐԲԵՐՅԱՆԸ

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ

Նրանց երեխաները չպետք է որբություն զգան...

Գաղտնիք չէ, որ Ամանոր հատկապես ուրախություն եւ երջանկություն է բերում երեխաների համար, հայրիկներն ու մայրիկները նվերներ են դնում նրանց բարձի տակ: Ցավոք, զոհված ազատամարտիկների երեխաները բնականաբար շատ ու շատ ուրախություններից, հոր շոյանքից են զրկվել, շատերի աչքերում ապա մեծահասակին հատուկ թախիծ, լրջություն եւ հոգս կա... Սպանդարյան շրջանի զոհված ազատամարտիկների ընտանիքների միության մասնաճյուղի նախագահ տիկ. Սուսաննան, որն ինքն էլ 2 որդիների եւ հիվանդ տարեց սկեսրոջ խնամքին է հոգում, մինչեւ նոր տարին իր ղեկավարած մասնաճյուղի ազատամարտիկների ընտանիքներին մատչելի գնով ձմռան համար փոքր բեռ (1 կգ. մեղր 1000 դրամով), մատչելի գներով նաեւ սնունդ բաժանեց: Իսկ շրջանի զոհված 30 ազատամարտիկների ընտանիքների երեխաները Սանդղակյանի թատրոնում կազմակերպված ամանորյա հանդեսում ոչ միայն մեծ բավականություն ստացան հայկական ժողովրդական հեքիաթների մասնակիցներից (Քաջ Նազար, Անբան Հուռին, Կիկոսի մահը, Մուսիկ ուղեկ...) ցուցադրված ուրախ ներկայացումից, այլեւ կրկնակի նվերներ ստացան: Այդ մասնաճյուղին մեծապես հովանավորում եւ աջակցում է Սպանդարյան շրջանի ՆԳ բաժինը Աշոտ Մկրտչյանի ղեկավարությամբ: Ավագ տեսուչ Ժորա Հարությունյանը շրջանի 30 զոհված ազատամարտիկների երեխաների համար գնեցին նվերներ, իսկ 10 ամենակարիքավոր ընտանիքներին նաեւ սնունդ հատկացվեց:

«Կարող եմ ասել, մեր հովանավորների հետ միշտ կապ կա, ասում է մասնաճյուղի նախագահը, մենք մեզ մենակ եւ անօգնական չենք զգում, «Ժո-Ժո սնունդ» ֆիրմայի խանութի տնօրեն պ-ն Հարությունյանը եւ ամանորի առթիվ շրջանի զոհվածների ընտանիքներին խաղալիքներ բաժանեց»:

Նրանց երեխաները բոլորինն են: Եւ մյուս երեխաներից առավել ուշադրության կարիք ունեն, չէ՞ որ նրանք զրկված են հայրական գուրգուրանքից: Սպանդարյանի ՆԳ բաժինը այդ երեխաների նաեւ դպրոցական եւ գրենական պիտույքներով է ապահովել:

ԼՈՒՍԻ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ

ԷՆԵՐԳԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ

Վանաձորում հաղթանակել է «կոմունիզմը»

Քնարկն այն գործի հեղինակները, որի մասին խոսվելու է, ոչ մի կապ չունեն ոչ կոմունիստների, ոչ էլ առավել եւս կոմունիզմի հետ: Անցած դեկտեմբերի 30-ից մինչեւ այժմ վանաձորցիներն օգտվում են շուրջօրյա էլեկտրամատակարարումից հիշեցնելով հին «բարի ժամանակները»: Դեռեւս անցյալ տարվանից Վանաձորում գործնական քայլեր են արվում էլեկտրամատակարարման, ջրամատակարարման, աղբահանության, ջերմամատակարարման եւ բարեկարգման ուղղությամբ, սակայն լուրջ դժվարություններ են ծագում վարձավճարների գանձման հարցում: Մոտավոր հաշվարկներով քաղաքի 170 հազար բնակչությունից հազիվ 20-25 տոկոսը կարող է վճարունակ համարվել: Անցյալ տարի Վանաձորի աղբահանության համար անհրաժեշտ 40 մլն դրամից հազիվ 12 մլն է հավաքվել: Քաղաքի բնակչությունը 1995 թ. սպառել է 34 մլն կվտ/ժամ էլեկտրաէներգիա, սակայն անհրաժեշտ 340 մլն դրամի փոխարեն վճարել է ընդամենը 50 մլն:

Համաձայնություն գալով ՀՀ էներգետիկայի նախարարության հետ, հունվարի 3-ից քաղաքի բնակչությանն առաջարկվել է շուրջօրյա էլեկտրամատակարարում, որը բազմաթիվ դժվարություններ է ստեղծել: Քաղաքապետի խորհրդի նախագահ Հովհաննես Մանուկյանի պարբերաբար մամուլի ասուլիսներ եւ գործնական հանդիպումներ է կազմակերպել, տալով մանրամասն պարզաբանումներ շուրջօրյա էլեկտրամատակարարումը պահպանելու հնարավորությունների մասին:

Կարեւորն այն է, որ բնակչության զգալի մասի շրջանում, այդ քայլը վստահություն է ներշնչում, սկսում են ավելի քիչ էլեկտրաէներգիա սպառել, աճել է նաեւ վարձավճարներ մուծողների թիվը: Լարված աշխատանք է տանում նաեւ քաղէլեկտրացանցը, քանզի քաղաքում կա 35 հազար աբոնենտ, որոնց սպասարկում է ընդամենը 15 հոգի: Բնակչության վրա այդ հարցում մեծ ազդեցություն է գործում քաղաքային «Վերածնունդ» թերթը, ռադիոն եւ «Ինտերկապ» հեռուստաստուդիան, լայնորեն լուսաբանելով քաղաքային իշխանության բոլոր հարցերը, ուղիղ կապ եւ ուղիղ եթեր կազմակերպելով իշխանությունների, հյուսիսային էլեկտրացանցի եւ քաղէլեկտրացանցի ղեկավարների հետ: Ամենամոտավոր հաշվարկներով, էլեկտրական մեկ լամպ եւ հեռուստացույց օգտագործելու դեպքում ամսական կծախսվի 50 կվ. ժամ էլեկտրաէներգիա, որի համար պետք է վճարել ընդամենը 600 դրամ: Իսկ ավելի վճարունակները կարող են օգտվել նաեւ ջեռուցիչից: «Վանաձորցիների համար բազմաթիվ հնարավորություններ են ընձեռվել հրաժարվել «փոխ լույսից» եւ վառարանի գլխացավանքներից, մնում է օգտագործել այդ հնարավորությունը:

[illegible]

Վանաձոր. Գրիպի համաճարակ

Վանաձորի բոլոր հիվանդանոցներում հայտարարված է կարանտին, պատճառը գրիպի համաճարակն է: Գրիպը հատկապես դժվար են տանում խրոնիկական այլ հիվանդություններով տառապողները: Միայն այս տարվա մեկ շաբաթվա մեջ շտապ օգնությունում գրանցված կանչերից շուրջ 300-ը եղել են գրիպի եւ բարձր ջերմության առիթով, այնինչ անցյալ տարվա ամբողջ նոյեմբեր ամսվա ընթացքում գրանցվել է գրիպի ընդամենը 64 դեպք: Շատ երեխաների մոտ նկատվում են ցնցումային նոպաներ: Զարմանալի է, որ հիվանդների մի զգալի մասն էլ բժշկի չեն դիմում: Շատ ոչ պատշաճական, սակայն հակավարակ պարագաների, կան նաեւ մահացու դեպքեր:

Մ. Մ.

Գորիս. Ամանորյա անակնկալներ

Ամանորը Գորիսում երեք անակնկալով էր նախապատրաստվել: Առաջին անակնկալն այն էր, որ քաղաքի յոթ դպրոցների հարյուրավոր ուսուցիչների նախկինն ամսվա աշխատավարձ չտրվեց, նրանց դեկտեմբեր ամսվա աշխատավարձն առայժմ չի վճարվել: Երկու ամիս առաջ աշխատավարձի ուշացման պատճառով խաղաղ դպրոցներում եղան դասադուլի փորձեր: Դժվար դրանք բացատրվում են, քանի որ ձմեռային արձակուրդներ են: Երկրորդ տհաճ անակնկալը բարեբախտաբար տեւեց շատ կարճ, ընդամենը մեկ օր: Հունվարի 1-ին քաղաքի խանութներում հաց չվաճառվեց, քանի որ աշխատում էր միայն հացի գործարանի տարած հում գտնվող ոչ մի տեսակի արտադրամաս: Երրորդ անակնկալը, որ կապված է բնության հետ, հաճելիորեն երկարում է: Ամանորյա ձմռան տաք եղանակներ ծերերը չեն հիշում: Ձմեռվա, ձյան մասին հիշեցնում են միայն ամանորյա հանդեսների Ձմեռ պապը եւ Ձյունանուշը:

Մ. Հ.

ԵՐԵՎԱՆ

16 հարկանի շենքում ամեն րոպե կարող է հրդեհ բռնկվել

Թբիլիսյան խճուղու թիվ 1 շենքը գտնվում է սահմանի վիճակում, ամեն րոպե կարող է այնտեղ հրդեհ բռնկվել, ինչպես եղավ 7-րդ հարկի մի բնակարանում: Երբ հասանք տեղ, [illegible] [illegible] պատճառը էլեկտրական լարերն են [illegible] [illegible] եւ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] շենքը [illegible] վտանգի տակ է:

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին

Սկիզբը էջ 1

70 տարիների աթէիստական կամ հակակրօնական վարչակարգի մեր ժողովրդին պարտադրած կրօնական ընդարմացումը հարկ է դարմանել տենդագին աշխատանքով: Եղել ենք աշխարհում առաջին քրիստոնեայ ազգը որպէս պետութիւն: Չլինենք յետիններից 20-րդ դարի այն վերջին տասնամեակում, երբ մանաւանդ պատրաստւում ենք արժանաւորագոյն ձեւով նշելու քրիստոնէութեան պետական կրօն հռչակման 1700-ամեակը:

Քրիստոնէական դաստիարակութեան ոյժ տալը, այնպէս անել, որ մեր Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցին յատկապէս Հայաստանի եւ ԱՊՀ-ի երկրներում աւելի թեմական վարչական կազմակերպուածութիւն ստանայ: Անցնող 70 տարիների ընթացքում թէեւ եղել են թեմեր, բայց նախախորհրդային շրջանի ծխական, թեմական կառոյցները խափանուել են: Մեր թեմակալ առաջնորդների հետ գործակցաբար եւ Հոգեւոր Գերագոյն Խորհրդի հետ խորհրդակցաբար յառաջիկային յստակ կենտրոնացեալ աշխատութիւն ենք մով հաղորդ լինելու ուրիշ եկեղեցիների մտածողութեանը եւ կատարած գործերին եւ, միւս կողմից, ճշգրտօրէն, հարազատօրէն ծանօթացնելու մեր Հայաստանեայց Առաքելական Ս. եկեղեցին քրիստոնեայ եկեղեցիներին եւ ընդհանուր աշխարհին: Որոշ ծրագրեր արդէն մշակել ենք եւ գործադրութեան ենք դրել: Դրանց դուք կը ծանօթանաք յառաջիկայում:

Բացի զուտ վարչական վերակազմակերպման այս աշխատանքներից, մեր որդեգրելիք ուղղութիւններից մէկը պիտի լինի Մայր Աթոռի մշակութային կենսափիլիսոփայութեամբ ենք մօտենալու 1700-ամեակի տօնակատարութեանը: Յետադարձ նայուածքը անցեալին վրայ՝ պէտք է վերածուի յառաջահայեաց մղումի, զարգացումի, զօրացման: Վերանորոգութեան շարժումի պէտք է վերածուեն մեր բոլոր անելիքները:

1700-ամեակի նշումը պէտք է լինի նաեւ մեր եկեղեցու անխախտելի միութեան շեշտ եւ գործնական արտայայտութեան մի գործընթաց: Այս ուղղութեամբ, որպէս մէկ եկեղեցի գործելու նախանձախնդրութեամբ, սութեան հոգեւոր իրաւասութեան եւ խնամատարութեան տակ են գտնւում եւ որոնք հոգեւոր կրթական եւ ազգային մեծ ծառայութիւններ են մատուցել մեր ազգին եւ երախտարժան ներդրումներ են կատարել Մայր Աթոռի գործունէութեան զարգացման մէջ:

Ես նախ ուզում եմ լսել նրանց, տեղեկանալ նրանց ներանդում գործունէութեանը, իմանալ նրանց կարիքները, հաղորդ լինել նրանց պայմաններին, տագնապներին, տեսակէտներին, ձգտումներին, յառաջիկայի ծրագրերին:

Առաջնայինը ազգային-եկեղեցական մեր կեանքում՝ հոգեւոր դաստիարակութիւն, արթնութիւն, կազմակերպուածութիւն եւ միութիւն

թեան այս բնագաւառում ամենէն էական գործը կրօնի ուսուցիչների կազմաւորման գործն է: Հայաստանի մեր թեմերում հովուական, դաստիարակչական աշխատանքները յարածուն արդիւնաւորութեամբ տարւում են: Մայր Աթոռի Քրիստոնէական դաստիարակութեան կենտրոնի իրաւյասուկ պատասխանատուութիւնն եմ նկատում տարւող աշխատանքների համակարգումը եւ խթանումը, յատկապէս ուսուցիչների մանկավարժական դաստիարակութիւնը, կրօնական խորագիտութեան ծաւալումը ժողովրդական խաւերի մէջ, քրիստոնէական հաւատացեալների մատչելի եղանակներով, հաղորդակցութեան միջոցների (մամուլ, ձայնասփիւռ, հեռատեսիլ, լսողատեսողական միջոցներ) համար ծրագրերի պատրաստումը եւ այլ յարակից աշխատանքները:

Ուրախութեամբ տեսնում եմ, որ Կենտրոնի նոր անձնակազմը (մեծամասամբ հոգեւորականներ եւ կամաւոր ծառայողներ) Վազգէն Աբեղայի գլխաւորութեամբ լիովին նուիրուած է իր աշխատանքին, դասընթացներ են կազմակերպուել ուսուցիչների պատրաստութեան համար Երեւանում, Էջմիածին քաղաքում, Աշտարակում, Մասիսում, Արմավիրում, Արտաշատում եւ այլ վայրերում: Բնականօրէն սա սկիզբն է: Սեպտեմբերից սկսեալ այս դասընթացները կանոնաւոր ընթացքով յառաջանում են մասնաւորաբար Արարատեան Հայրապետական թեմում, աջակցութեամբ Առաջնորդարանին: Հարկ է որ աւելի լայն տարածք գտնեն ու աւելի խորացեալ բովանդակութիւն նաեւ այլ թեմերում: Դա ժամանակի հարց է:

Երրորդ բնագաւառներից մէկն է դաւ մշակութային, յատկապէս հրատարակչական աշխատանքին տրուած նոր մղումը: Դուք լաւ գիտէք, որ հայ մշակոյթը, գիրը, գրականութիւնը, հրատարակչութիւնը իմ հոգեւորական առաքելութեան սկզբնական օրերից սատ կապուել է իմ անձի հետ: Դրա համար ես պարտական եմ Գարեգին Ա Կաթողիկոս Յովսէփեանին, իմ Դպրեվանքեան ուսուցիչներին, այժմ երկնաբնակ մեծաւորականների, ինչպէս Դերենիկ Եպիսկոպոս Փոլատեանին, Շահան Պէրպէրեանին, Բիւզանդ Եղիայեանին, Յակոբ Թօփճեանին, Խորէն Գաբիկեանին, Սիմոն Սիմոնեանին եւ ուրիշների:

Ս. Էջմիածնի մեր տպարանն առաւել եւս աշխուժացել է այս վերջին ամիսներին: Աւելի քան 20 հատորներ (մեծ ու փոքր ծաւալով) լոյս են տեսել այս վերջին ինը ամիսների ընթացքում: Այս գործում այժմ ինձ օգնում է «Էջմիածին» ամսագրի գլխաւոր խմբագիր Ասողիկ Սրբազանը: Յատուկ բաժանմունք ենք ստեղծելու հրատարակչական գործը զարգացնելու համար:

Ես բաւականանում եմ այս մի քանի բնագաւառների նշումով: Բնականօրէն ներքին վարչական կազմակերպական, շինարարական աշխատանքներ, միջեկեղեցական յարաբերութիւններ լայն տեղ ունեն մեր աշխատանքներում: Բայց դրանց անդրադառնալը պիտի նշանակէր շատ երկարել մեր այս տեսակցութիւնը:

- Որո՞նք են ձեր գործունէութեան կազմակերպչական աշխատանքների հիմնական ուղղութիւնները:

- Մեր գործունէութեան կազմակերպչական բաժնի մէջ հիմնական ուղղութիւնն է, բացի Մայրաթոռային ներքին վարչակազմակերպական աշտանելու եւ ջանք ենք ի գործ դնելու որպէսզի Հայաստանեայց եկեղեցու դարաւոր աւանդութեան համաձայն վերակազմակերպուեն մեր թեմերի վարչական կառոյցները, հաւատացեալ ժողովրդի մասնակցութեամբ եւ յստակ կենտրոնական առողջ հիմքերի վրայ: Այս մասին ունեցել ենք խորհրդակցութիւններ Գերագոյն Խորհրդի նիստերում: Մեր յոյսն է, որ 1996-ին աւելի սեւեռեալ աշխատանք կը տարուի այս կապակցութեամբ:

Կազմակերպական մեր աշխատանքների շրջագծում կենսական դեր ունի Մայր Աթոռի տնտեսական միջոցների ուժեղացումը: Ներկայումս, մեր Հայաստանեան ժողովրդի տնտեսական դժուարութիւնների մէջ, չենք կարող ակնկալել ու ունենալ այն մասնակցութիւնը, որ մեր ժողովուրդը կարող է ընձեռել Մայր Աթոռի տնտեսական միջոցների առատացմանը: Մեր մտածումն է ստեղծել այնպիսի հիմնադրամներ, ֆոնդեր, որոնք լինեն անձեռնմխելի եւ որոնց եկամուտը յատկացուի որոշ ծրագրերի եւ գործերի, որոնք Մայր Աթոռի առաքելութեան են պատկանում:

Այս կապակցութեամբ օրինակելի արար էր մեր ազգի երիտասարդ եւ առատաձեռն բարերարներից Վայէ Մանուկեանի մէկ միլիոն դոլարի արժողութեամբ հաստատած ֆոնդը, որին տարեկան եկամուտը յատկացւում է եւ միշտ յատկացուելու է մշակութային, կրթական, դաստիարակչական նպատակների:

Մեր յոյսն է որ մեր ժողովրդի մէջ կը գտնուեն, թէ՛ Հայաստանում, թէ՛ արտասահմանում, անձեր եւ կազմակերպութիւններ, որոնք նման ֆոնդերի հաստատումով տոկուն եւ մնայուն հիմքեր կ'ընձեռեն Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնին, որպէսզի այս հոգեւոր բարձրագոյն կենտրոնը կարողանայ իր ժողովրդին մատուցել շարունակական եւ յարածուն ծառայութիւններ:

Յառաջիկայ մեր կազմակերպչական աշխատանքներում ներգրաւելու ենք նաեւ երկու այլ ուղղութիւններ.

Առաջին, նոր եկեղեցիների կառուցում եւ հին եկեղեցիների վերանորոգում: Սա էական, անմիջական եւ անյետաձգելի կարեւորութիւն ունի, որովհետեւ քրիստոնէական հաւատքի արտայայտութիւնը հիմնապէս համայնական նկարագիր ունի: Քրիստոնէութիւնը գաղափարների տեսութիւնների դրութիւն չէ: Կեա՛նք է: Համայնակա՛ն կեանք: Այդ կեանքի կենտրոնը եկեղեցին է որպէս աղօթքի տուն, որպէս ժողովրդի համայնութեանը շօշափելի ֆիզիկական արտայայտութիւն տուող հաւաքավայր: Քարոզել առանց կառուցելու՝ մնայուն, տեւական արդիւնք չի տար:

Երկրորդ, միջեկեղեցական յարաբերութիւնների զարգացում: Մեր ապրած ժամանակները, հաղորդակցութեան միջոցները թոյլ չեն տալիս մեկուսացում, կղզիացում: Միջեկեղեցական, Էկումենական կեանքը աշխարհի բոլոր եկեղեցիների գործունէութեան մէջ օրից օր աւելի ծաւալ է ստանում: Մենք չենք կարող անմասն մնալ այդ ընդհանուր միջեկեղեցական շարժումից: Հաղորդակցութեան, գործակցութեան դար է այս դարը: Մենք պէտք ունենք, մի կողմից, ուղղակի շփութային դերի զարգացումը: Վստահաբար դուք եւ ձեր ընթերցողները քաջատեղեակ էք, որ Ս. Էջմիածինը, մանաւանդ իր Գէորգեան Ճեմարանով եւ գիտական հրատարակչական աշխատանքներով եղել է մեր թէ՛ հոգեւորական եւ թէ՛ աշխարհական մտաւորականների մի վառ օջախ: Խուսափում եմ անուններ տալուց, որովհետեւ վստահ եմ մոռացումներ կը լինեն: Մեր անկախ Հանրապետութեան այս նոր շրջանում, երբ եկեղեցին վայելում է ազատ գործունէութեան բոլոր պայմանները, անհրաժեշտ ենք գտնում, որ Մայր Աթոռը վերստին դառնայ մի այնպիսի կենտրոն, որ մղում տայ, առիթ ընծայի մեր հայագէտներին, որպէսզի նրանք խթանուեն իրենց աշխատանքների մէջ, մանաւանդ ներկայ ժամանակներին, երբ տնտեսական նեղ պայմանների առաջ են գտնւում մեր մտաւորական դէմքերը:

Առ այս, ծրագիր ունենք Մայր Աթոռում հրաւիրել գիտական խորհրդակցական ժողով, մի սեմինար, որպէսզի յստակ ուղղութիւն եւ ծրագրային արտայայտութիւն տանք մեր այս առաքելութեանը:

- Ինչպիսի՞ն է Հայաստանում քրիստոնէութեան ընդունման 1700-ամեակի նախապատրաստական աշխատանքների ընթացքը:

- Դա մեր առաջնահերթ զբաղումներից, պիտի ասեմ՝ գլխաւորագոյններից մէկն է: Սա բացառիկ առիթ է մեր եկեղեցու, մեր ազգի, մեր հայրենիքի, մեր պետութեանը համար նոր վերազարթօնքի շարժում տարածելու մեր ժողովրդի կեանքում: Մեզ համար նախ յստակ պիտի լինի, թէ ի՞նչ ենք ուզում իրականացնել 1700-ամեակի նշումով: Անցեալի պանծացո՞ւմ: Ինքնագովո՞ւմ: Հպարտութի՞ւն: Ինձ համար, առաջին հերթին, 1700-ամեայ մեր քրիստոնէական ժառանգութիւնը լուսարձակի տակ դնելու մի սահմանելի պատեհութիւն է սա, որպէսզի այդ ժառանգութեան արժէքների վերակենդանացումը լինի նո՛ր ոգով, նո՛ր թափով մեր այսօրուայ եւ վաղուայ կեանքում թէ՛ որպէս եկեղեցի, թէ՛ որպէս ազգ, թէ՛ որպէս հայրենիք, թէ՛ որպէս պետութիւն. [illegible]

մենք արդէն անցնող Սեպտեմբերի վերջերին մեր եկեղեցու Նուիրապետական Աթոռների գահակալներին եւ ներկայացուցիչներին հրաւիրեցինք Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին: Յետ խորհրդակցութեան՝ կազմուեց Հայաստանեայց եկեղեցիներու Կեդրոնական Յանձնախումբը եւ նաեւ նրանից բխեց մի Գործադիր Մարմին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ունենալով որպէս առաջին նախագահ, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը որպէս երկրորդ նախագահ, Երուսաղէմի եւ Կ. Պոլսոյ Աթոռների Պատրիարքները որպէս ատենապետներ, կազմակերպելու համար 1700-ամեակի բոլոր աշխատանքները:

Մեր պետութիւնն արդէն աւելի քան մի տարի առաջ կազմել էր Պետական Կեդրոնական Յանձնախումբ, մեր Հանրապետութեան Նախագահի հրամանագրով:

Երկու յանձնախումբերը միասնական հանդիպումներ ունեցան ներդաշնակելու համար 1700-ամեակի հետ առնչուած բոլոր ծրագրերը եւ միջոցառումները:

1996-ի առաջին ամիսներին Գործադիր Մարմինը կ'ունենայ իր երկրորդ ժողովական նիստերը եւ ծրագրերը կը սկսեն մտնել գործնական հունի մէջ: Մեր յոյսն է եւ ջանքը պիտի լինի, որ առաւել թափ ստանայ 1700-ամեակի տօնակատարութիւնը թէ՛ հայութեան կեանքում եւ թէ՛ միջազգային շրջանակներում:

- Շուտով կը մեկնէք ԱՄՆ ծանօթանալու Հայ Առաքելական եկեղեցու թեմերի վիճակին: Ի՞նչպիսի՞ ակնկալիքներ ունէք այդ այցից:

- Մեր առաջին նպատակն է, մօտիկից, ուղղակի հաղորդակցութեամբ ճանաչել ԱՄՆ-ի եւ Կանադայի մեր թեմերի հաւատացեալ ժողովրդին եւ թեմական կառոյցներին եւ գործընկերներին: Ուրիշ անգամներ, եւ բազմիցս, ասել եմ, որ հոգեւոր հովիւը պէտք է լաւ ճանաչի իր ժողովրդին եւ լաւ ճանաչուի իր ժողովրդից: Դա քրիստոնէական պարտականութիւն է:

Ընտրութիւնիցս յետոյ ես պարտք համարեցի ճանաչել մեր ժողովրդին նախ Մայր Հայրենիքում՝ Հայաստանում, Արցախում եւ որոշ մասամբ նաեւ ԱՊՀ-ի այլ երկրներում, յատկապէս Մոսկուայում, Ուկրաինայում: Առիթ ունեցայ նաեւ ճանաչել Ռումինիայի մեր եկեղեցին:

Իմ այս հայրապետական այցելութիւնը առաջինն է սովորաբար սփիւռք կամ արտասահման անուանուող բնորոշուած հայութեան մէկ կարեւոր գանգուածին, որ ապրում է Հիւսիսային Ամերիկայում, ներառեալ Կանադան: Դուք գիտէք, որ արտասահմանի ամենահոծ համայնքներն ունենք այդ տարածաշրջանում:

Միացեալ Նահանգներն ու Կանադան ինձ համար անծանօթ երկրներ չեն: Յաճախ եմ այցելել եւ այնտեղ եկեղեցական գործունէութիւն եմ ունեցել: Այդ ամբողջն եղել է այն ժամանակներին, երբ գործում էի որպէս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ միաբան եւ որպէս Կաթողիկոս:

Ինձ համար այս այցելութիւնը մեծ նշանակութիւն ունի, որպէսզի սերտօրէն ճանաչեմ այն թեմերին եւ ժողովրդին, որ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութեան հոգեւոր իրաւասութեան...

րին:

Բնականօրէն իմ պարտականութիւնն է նրանց տեղեակ պահել Մայր Աթոռի ներկայ կացութեանը եւ առհասարակ մեր հայրենիքի այսօրուայ պայմաններին: Ոչ թէ պարզապէս տեղեակ պահել, այլ մեկնաբանել մարդկայնօրէն կարելի բոլոր միջոցներով ջանալ յստակ, ճշգրիտ պատկերացումը տալ այն իրական կացութեանը մասին, որի մէջ ենք գտնւում որպէս եկեղեցի, ժողովուրդ եւ հայրենիք: Եւ այս՝ ոչ միայն մեր հայ ժողովրդի զաւակների համար, այլ նաեւ Ամերիկեան եկեղեցիների եւ պետական շրջանակների եւ կամ միջազգային միջեկեղեցական կազմակերպութիւններում: Անցնող ինն ամիսները ինձ համար եղան մի այնպիսի շրջան, որի ընթացքում ես պատասխանատուութեան աչքով դիտեցի եւ ճանաչեցի եւ տեսայ Մայր Աթոռն ու մեր հայրենիքը, իր ժողովրդով եւ իր պետութեամբ: Կրկնում եմ, որ պատասխանատուութեան աչքով: Եւ աւելացնում՝ ծանր պատասխանատուութեան աչքով: Ուրիշ բան է հայրենիքը տեսնել այցելուի աչքով, ուրիշ բան՝ հայրենիքի կեանքին հետ շաղախուած անձի աչքով:

Որպէս Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց, որպէս Ընդհանրական Հայրապետ ես տանելու եմ Հայաստանեայց եկեղեցու Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի սէրն ու օրհնութիւնը Ամերիկահայ մեր համայն ժողովրդին, առանց խտրութեան: Խօսքով, կեանքով եւ գործով ջանալու եմ լինել թարգմանը մեր եկեղեցու եւ ժողովրդի միութեան եւ ամբողջականութեան: Ես հաւատում եմ, որ մեր հայրենիքի անկախ Հանրապետութեան հռչակումից յետոյ մանաւանդ, ուրիշ ճամփայ չունենք բայց միայն սերտ գործակցութեան ամբողջական եւ մէկ եկեղեցու, մէկ ազգի, մէկ հայրենիքի եւ մէկ պետութեան գաղափարով եւ գաղափարականով ապրել եւ արժեցնել մեր կեանքը: Ես հաւատում եմ, որ սա Աստծու կամքն է, մեր ճիշդ պարտքը եւ մեր ապագայի պահանջքը:

- 1996 թուականի մայիսին, ըստ մեր ստացած տեղեկութիւնների, Յունաց Տիեզերական պատրիարքի հրաւէրով կը լինէք նաեւ Պոլսում: Ի՞նչ ծրագրեր կան այդ այցի հետ կապուած:

- Ճիշդ է որ հրաւէրը ստացել ենք Յոյն Ուղղափառ (Օրթոդոքս) եկեղեցու Կ. Պոլսոյ Տիեզերական Պատրիարքի կողմից: Այժմ խորհրդակցաբար Կ. Պոլսոյ մեր Հայոց Պատրիարքութեան հետ որոշելու ենք ճշգրիտ թուականը որպէսզի մեր այցելութիւնը լինի թէ՛ Տիեզերական Պատրիարքութեան տրուած այցելութիւն եւ թէ՛ մեր Հայոց Պատրիարքութեան եւ հայ ժողովրդի համար Հայրապետական այցելութիւն:

Տիեզերական Պատրիարքին հետ բնականօրէն խօսակցութիւն ենք ունենալու Յոյն Ուղղափառ եկեղեցու եւ Հայաստանեայց եկեղեցու միջեւ յառաջ տանելիք գործակցութեան մասին, յատկապէս աստուածաբանական երկխօսութեան շարունակման բնագաւառում, քրիստոնէական եկեղեցու միութեան վերականգնումի հեռանկարներով:

Արդէն նախորդ տարիներին կատարուել են որոշ աշխատանքներ: Հարկ է, որ այդ աշխատանքների մասին լուրջ արժեւորումներ կատարենք եւ ըստ այնմ յառաջ տանենք գալիք աշխատանքները այս մարզերում:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Դրամատների դեմ «խաղ չկա»

Հին 100 դոլլարանոցները նորերով փոխանակելիս բանկերը հավելավճար կգանձե՞ն

Անցյալ տարվա աշնանը Ռուսաստանում տեղի ունեցած «սեւ երեքշաբթիից» հետո, երբ ռուբլու կուրսի անսպասելի կշռուկ անկումից ռուսաստանցիների աշխատավարձերը, թոշակներն ու ռուբլով կատարված խնայողությունները մեկ օրվա ընթացքում սահագին դյակասեցին, նախագահ Ելցինը ընտրություններից առաջ իր եւ կառավարության վարկը բարձրացնելու նպատակով հրամանագրով այսպես կոչված «արտարժութային միջանցք» է մտցրել, ըստ որի դոլլարի փոխանակման տատանումները չեն կարող նախատեսված բավականին նեղ սահմաններն անցնել: Որոշ ժամանակ հետո, ընտրություններին ավելի մոտ, նախագահ Ելցինն իր մի ուրիշ հրամանագրով նեղացրել էր այդ «արտարժութային միջանցքը» եւ մինչեւ անցած տարվա վերջն էր երկարաձգել դրա գործողության ժամկետը: Դրանից հետո ռուսաստանցիները տնտեսագետների եւ բանկիրների խորհրդով՝ արժեզրկումից խուսափելու նպատակով սկսեցին ԱՄՆ դոլլար կուտակել: Այժմ ռուսաստանցիների, եւ ոչ միայն նրանց, գլխին նոր ամպեր են կուտակվել: United Press գործակալության հաղորդագրության համաձայն-Ռուսաստանի կենտրոնական եւ 8 առաջատար կոմերցիոն դրամատներ հայտարարել են, որ Միացյալ Նահանգների նոր 100 դոլլարանոց դրամանիշերի թողարկումից հետո ռուսաստանցիները հին 100 դոլլարանոցները նորերով փոխանակելու ժամանակ ստիպված կլինեն զգալի հավելավճար վճարել: Այդ հայտարարությունը, գործակալության կարծիքով, ռուսաստանցիների մեջ զայրույթ կառաջացնի, քանի որ, ըստ փորձագետների, Ռուսաստանում ձեռքի վրա այժմ 15 միլիարդ դոլլար կա, ընդ որում այդ գումարի 80 տոկոսը հենց 100 դոլլարանոցներն են: Կենտրոնական եւ 8 առաջատար կոմերցիոն դրամատների հայտարարության մեջ մի մխիթարական հանգամանք կա, որ Միացյալ Նահանգները անորոշ ժամանակով հետաձգել է նոր 100 դոլլարանոցների թողարկումը: Դա հուն վարին չի լինելու, այլ ավելի ուշ: Նոր դոլլարների թողարկումից 2 շաբաթ առաջ նախօրոք կհայտարարվի այդ մասին: Սակայն պարզ է, որ խուճապն ավելի վաղ կսկսվի եւ դրամատները կփորձեն առավելագույն շահ ստանալ: Առայժմ պարզ չէ, թե 100 դոլլարանոցների փոխանակման ժամանակ մասնավոր անձինք փոխանակվող գումարի քանի տոկոսն են կորցնելու, սակայն փորձագետները կարծում են, որ համեմատաբար փոքր դրամատները 1,5 տոկոսից պակաս չեն գանձի: Այստիսով, նույն բանկիրները, որոնք դրամական բարե... ո՛չ, յարեփոխումներից եւ արժեզրկումից սարսափած ռուսաստանցիներին խորհուրդ էին տալիս իրենց խնայողությունները դոլլարների տեսքով պահել, այժմ հույս ունեն 100 դոլլարանոց ունեցողների խուճապից մեծ շահույթներ ստանալ:

Խե՞ղճ ժողովուրդ: Դոլլարն էլ չփրկեց:

Գ. Է.-Տ.

ԸՐՋԱՆ

Իրանն ու Ռուսաստանը Ադրբեջանի եւ Ղազախստանի նավթային պայմանագրերը անօրինական են համարել

Ռուսաստանի փոխվարչապետ Օլեգ Դավիդովը երկօրյա այցով Իրանում է գտնվել, որի ընթացքում առնվազն 7 իրանական նախարարների եւ բարձրաստիճան պաշտոնական անձանց հետ առանձնահատուկ դրամներ է ունեցել: Այդ առանձնազրույցներում փոխվարչապետը պաշտպանության, արտաքին գործերի եւ ատոմային էներգետիկայի նախարարներին վերաբերող հարցեր է քննարկել: Երկու երկրների միասնական դիրքորոշումը Կասպից ծովի եւ նրա պաշարների վերաբերյալ իր արտացոլումն է գտել պաշտոնական կառավարական հաղորդագրության մեջ: Երկու կողմերն էլ ընդունում են, որ այդ հարստությունները ծովային եզր ունեցող բոլոր երկրներին են պատկանում: Ռուսաստանն ու Իրանը համարում են, որ Ադրբեջանի եւ Ղազախստանի Կասպից ծովի հանքատեղերի շահագործման վերաբերյալ արեւմտյան նավթային ընկերությունների հետ կնքված պայմանագրերն այնման ժամանակ անօրինական կլինեն, քանի դեռ դրանք ծովային պաշարների շահագործումը կարգավորող նոր համաձայնագրում չեն ամփոփվել:

Հանդիպումների ընթացքում փոխվարչապետ Դավիդովը բազմիցս Իրանին Ռուսաստանի բարեկամ եւ ռազմավարական գործընկեր է անվանել: Նա վստահություն է հայտնել, թե ինչպես էլ ներքին վերջնական փորձեն խանգարել, միեւնույն է, երկկողմանի կապերը հետագայում էլ կամրապնդվեն: Օլեգ Դավիդովը Միացյալ Նահանգներն է նկատի ունեցել: Վաշինգտոնը պահանջում է, որ Ռուսաստանը դադարեցնի Իրանի հետ համագործակցությունը առանձնապես միջուկային էներգետիկայի բնագավառում: Իրանն ու Ռուսաստանը ֆինանսական տարաձայնություններ են ունեցել, որոնք Խորհրդային Միության ժամանակներում են առաջացել: Այդ տարաձայնությունները խոչընդոտել են Իրանում Ռուսաստանի աջակցությամբ ատոմակայանի կառուցմանը: Փոխվարչապետ Դավիդովը եզրափակիչ մամլո ասուլիսում հայտարարել է, թե ֆինանսական բոլոր տարաձայնություններն էլ հարթվել են: Ատոմակայանը Իրանին մոտավորապես 700 միլիոն դոլլար կարժենա: Փոխադարձ հաշվարկից հետո Իրանը Ռուսաստանին 400 միլիոն դոլլար պարտք կմնա: Թե ինչպես պետք է օգտագործվի այդ գումարը, դեռեւս չի որոշվել:

Ռուսաստանի փոխվարչապետի այցը, ըստ ամենայնի, ամրապնդել է երկու կողմերի վճռականությունը էլ ավելի ամրապնդելու երկու երկրների համագործակցությունը: Մեկնաբանները գտնում են, որ դա մի կողմից անդրկովկասյան եւ միջինասիական նախկին խորհրդային հանրապետություններում Միացյալ Նահանգների ազդեցության ամրապնդման նկատմամբ Ռուսաստանի, մյուս կողմից էլ Իրանը մեկուսացնելու ԱՄՆ-ի ջանքերի հանդեպ Իրանի դժգոհության հետեւանք է: Արեւի թե պատահական չէ, որ հենց այս օրերին է Իրանը մամուլում հայտնված հաղորդագրությունների կապակցությամբ ՄԱԿ-ին բողոք հղել: Այդ հաղորդագրություններում ասվում է, թե իբր Միացյալ Նահանգները Իրանի դեմ գաղտնի քայքայիչ գործունեության ծրագիր է նախապատրաստել:

ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆ-ՏԵՐՅԱՆ

Պայծառատեսները ԿՀՎ-ի հաստիքներում

ԱՄՆ-ը 20 տարի շարունակ գաղտնաբար օգտագործել է պայծառատեսներին, փորձելով հետեւել Լիբիայի ղեկավար Մուամար Քադաֆիին, պլուտոնիում հայտնաբերել Հյուսիսային Կորեայում եւ օժանդակել հակաթմրադեղային պայքարի կազմակերպություններին, նշվում է Օրեգոնի համալսարանի պրոֆեսոր Ռեյ Հայմենի եւ Կալիֆորնիայի համալսարանի աշխատակից Ջեսիկա Աթսի հետազոտության մեջ: Դա հավաստում են ԿՀՎ-ի, ինչպես նաեւ կառավարական այլ գերատեսչությունների ներկայացուցիչները:

«Սթարգեյթ» պայմանական անունով անցկացված պայծառատեսության ուժերի օգտագործման հետախուզական գործողությունները կասկածելի արդյունքներ են տվել, բայց չնայած դրան, երբեմն պայծառատեսներ Սերիկենգի նախանգի Ֆորտ Միդի հենակետում շարունակում էին աշխատել առնվազն մինչեւ 1995 թ. հուլիսը: «Սթարգեյթ» ամերիկյան կառավարության վրա նստել է 20 մլն դոլլար:

Պրոֆեսոր Հայմենի խոսքերով, տարբեր գերատեսչություններ պայծառատեսներին օգտագործել են հեռավոր վայրերից տեղեկատվություն ստանալու համար: Այսպես, մինչեւ 6 պայծառատեսներ հետեւում էին Քադաֆիին այն բանից առաջ, երբ ԱՄՆ-ը 1986 թ. Լիբիայի օդային ռմբակոծումներ ձեռնարկեց այդ երկրի ղեկավարին ոչնչացնելու նպատակով: Պայծառատեսների օգնությամբ ԱՄՆ-ը 1994 թ. փորձել էր պլուտոնիում հայտնաբերել Հյուսիսային Կորեայում եւ պարզել 1981 թ. Իտալիայում առեւանգված բրիգադային գեներալ Ջեյմս Լ. Դոզիերի գտնվելու վայրը: Բայց Քադաֆին ռմբակոծումներից չտուժեց, իսկ Իտալիայում «Կարմիր բրիգադների» առեւանգած Դոզիերն ազատագրվեց 42 օր անց իտալական ոստիկանության կողմից, դաշելով ըստ ամենայնի, առանց պայծառատեսների օգնության:

Ռեյ Հայմենը հոռետեսական վերաբերմունք ունի պայծառատեսների նկատմամբ, մինչդեռ հետազոտող Ջեսիկա Աթսը հայտարարում է, թե պայծառատեսները իրենց օգնությանը դիմած հետախուզական գերատեսչություններին ստույգ տեղեկություններ են տվել բոլոր դեպքերի 15 տոկոսի ծավալով:

17 տարի որպես պայծառատես լրտես աշխատած Ջո Մաքմոնիգլը հայտարարում է, որ պայծառատեսները ավանդ են ներդրել 1979 թ. Իրանում անհետ կորած ամերիկացի պատանդների գտնվելու վայրը պարզելու գործում: Նրա

խոսքերով պայծառատեսները նկարագրել են այն շենքի ներքին հարդարանքն ու արտաքին տեսքը, որտեղ պահվում էին ամերիկացիները, տեղեկություններ տալով նաեւ առեւանգիչ իրանցիների հագուստի մասին: «Նյուզուիք» հանդեսի հաղորդման համաձայն, ժամանակին ռուսական սուզանավերի գտնվելու վայրերը բացահայտած Ջո Մաքմոնիգլը նույնիսկ պարգեւատրվել է «ծառայությունների համար» մեդալով, քանի որ «150 նպատակակետերի մասին տվել է տեղեկատվություն, որը չէր կարող ստացվել ուրիշ աղբյուրներից»:

Այդուհանդերձ, պայծառատեսության ուժերի օգտագործման ծրագրերը վերահսկած ԿՀՎ-ի նախկին տեխնիկական տնօրենն ասում է, թե իրեն որեւէ բան հայտնի չի եղել պայծառատեսների ստացած ինչ-որ լուրջ արդյունքների մասին: Նախկին տնօրենն ասում է, որ պայծառատեսները իրոք զարմանալի ունակություններ էին դրսեւորում երկրորդական խնդիրներ լուծելիս, սակայն «ոսկե հասիկն ամեն դեպքում անհասանելի էր մնում նրանց համար»:

«ՁԱՅՆ ՈՒՐԲԱԹՈՒ»

ՄԻԱՑՅԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Նյուտ Գինգրիչը 1995 թվի Տարվա մարդ ըստ «Թայմ» շաբաթաթերթի

Հանրապետականների առաջնորդը փայլուն ԱՄՆ-ի Ներկայացուցիչների պալատի կրտսեր եւ հակառակ խոսնակ Նյուտ Գինգրիչը «Թայմ» հեղինակավոր շաբաթաթերթի կողմից ընտրվել է որպես 1995 թվի Տարվա մարդ, հաղորդում է Ֆրանսպրես գործակալությունը Նյու Յորքից «Իրան նյուզ» թերթում:

Գինգրիչին են վերագրում «պատմական հեղաշրջման» կազմակերպումը, որով քառասուն տարի հետո հանրապետականները կարողացան դարձյալ մեծամասնություն կազմել Ներկայացուցիչների պալատում: «Նա փոխեց ամերիկյան քաղաքականության լեզուն եւ էությունը այնպես, գրում է «Թայմը», ինչպես ոչ մի քաղաքագետ չէր փոխել այն վերջին տարիներին»: «Թայմի» կանխագուշակումներով, առնվազն մեկ սերնդի կառավարման ընթացքում ոչ մի նախագահ չի համարձակվի ծախսել ավելի, քան կառավարությունը վաստակում է, կամ ընդունել կանխավ ճանապարհ է հարթում իր համար, իսկ մյուս կողմից, ըստ լրատվության, նրան մեղադրում են որոշ հարկային խարդախությունների մեջ: Վերջին մի քանի հարցումների արդյունքով նրա ռեյտինգն ընկել է 30-ից ցածր:

ծանկել իր գործունեության պարտքը:

Գինգրիչն իր այս պաշտոնավոր կոչմամբ արժանանում է հակասական մի ժամանակաշրջանում, երբ մի կողմից հանրապետականների առաջարկած 7 տարվա ժամկետով հավասարակշռված բյուջեի նախագիծը

Չնայած Գինգրիչն ինքը հերքում է նման անօրինական արարքների գոյությունը, նրա հակառակորդ դեմոկրատները հույս ունեն, որ հատուկ հանձնաժողովի հետաքննությունները որոշ բան երեւան կհանեն այդ գործում: Եթե նման բան իրոք տեղի ունենա, ճակատագրի հեգնանքն է լինելու, քանի որ Գինգրիչն ինքն էր, որ 1989-ին «տապալեց» Պալատի դեմոկրատ խոսնակ Ջիմ Ռայթին, որն Ամերիկայի պատմության մեջ առաջին խոսնակն էր, որ հրաժարական էր տալիս: Ըստ «Թայմի», 52 տարեկան Գինգրիչը մի անգամ չէ, որ նման խռովիչներից կարողացել է դուրս պրծնել իր 20-ամյա գործունեության ընթացքում:

ՃԱՊՈՆԻԱ

Նոր մայրաքաղաքը կկառուցվի Տոկիոյից 180 մղոն հեռու

1992 թ. Ճապոնիայի խորհրդարանը որոշեց երկրի մայրաքաղաքը Տոկիոյից տեղափոխելու օգտին: Առաջիկա մանրակրկիտ ուսումնասիրությունից հետո կառավարական կոմիտեն վերջապես հավանություն տվեց շինարարության ծրագրին, որի արժեքը 140 միլիարդ ամերիկյան դոլլար է: Մինչեւ 2010 թ. նոր մայրաքաղաքը պետք է պատրաստ լինի:

Մայրաքաղաքը տեղափոխելու դատողություններ վաղուց էին հնչում, բայց դրանք բռնկվեցին 1980-ական թթ. վերջերին Տոկիոյի զերբնակեցման եւ չափազանց բանկ առողջության պատճառով: Մայրաքաղաքում աշխատող միլիոնավոր մարդիկ չեն կարողանում այստեղ ունենալ նույնիսկ ամենամատչելի բնակարան: Բացի դրանից, Տոկիոն գտնվում է սեյսմիկ գոտում, որը սպառնալիք է Մեծ Տոկիոյի 12 միլիոնանոց բնակչության համար: Հինգամյա հապաղումից հետո կառավարությունը ընտրեց...

ման կառուցումը առաջարկվեց մայրաքաղաքի տեղափոխման հարցի ուսումնասիրությունը: Նախատեսվում է նոր մայրաքաղաք կառուցել Տոկիոյից 180 մղոն հեռավորության վրա, վերանորոգված գոտիներից դուրս: Վայրը պետք է ընտրվի առաջիկա երկու տարում, իսկ շինարարությունը սկսվելու է մինչեւ 2000 թվականը: Մայրաքաղաքը տեղափոխելու, խորհրդարանը, վարչապետի ու կառավարության, նախարարությունների նստավայրերն ու գրասենյակները նոր վայր փոխադրելու բոլոր մանրամասնությունները պետք է որոշի խորհրդարանը:

Շատերը կասկածում են, թե այդ ծրագիրը երբեւէ կիրագործվի... Մայրաքաղաքի տեղափոխման կողմնակիցները վստահ են, որ այդ քայլը նոր խթան կտա տնտեսության զարգացմանը, կստեղծի լրացուցիչ նոր աշխատատեղեր, կօգնի իշխանության ապակենտրոնացմանը, պետական կառույցների կառուցվածքի վերակազմավորմանը: Սակայն Տոկիոյի նահանգապետը հույս ունի, թե մայրաքաղաքը երբեւէ չի տեղափոխվի:

«ՁԱՅՆ ՈՒՐԲԱԹՈՒ»

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Գյումրիում արդեն յոթերորդ տարին գործում է եզակի մի կրթական հաստատություն. Շիրակի թեմի հոգեւոր ընծայարանը: Պատմական առումով այն ժառանգորդը կամ վերաբացումը կարելի է համարել նույն թեմի Հառիճավանքի [illegible] հոգեւոր դպրանոցի, որի ակունքները հասնում են մինչեւ յոթերորդ դար: Վերջինս ժամանակին նաեւ գրչության կենտրոն է եղել, իր գոյության ընթացքում տվել է ոչ մի լուսավոր դեմքեր: 1887–89 թվականներին Հառիճի դպրոցում սովորել է Ավետիք Իսահակյանը: Ցանկություն եւ մտադրություն կա այսօր Գյումրիում գործող հոգեւոր կրթարանը հետագայում վերադարձնել Հառիճում, երբ պայմանները կարգավորվեն: Առայժմ

Շիրակի հոգեւոր կրթարանը

հաստատությունը տեղավորված է Խաղաղի Անտառային թաղամասում, հավաքովի տնակներում: Ինչպես նշեց ընծայարանի վերատեսուչ կամ տեսուչ-տնօրեն Սասուն Վարդանյանը, այն հիմնվել է Շիրակի թեմի առաջնորդ, գերաշնորհ Գրիգորիս արքեպիսկոպոս Բունիաթյանի նախաձեռնությամբ ու օրհնությամբ եւ գործում է նրա ամենօրյա հոգածության ներքո:

Ընծայարանի հիմնումն ինքնին աստվածահաճո եւ ազգանվեր գործ է: Անցած 70 տարիները, պարոն Վարդանյանի խոսքով, [illegible] հայոց եկեղեցին. ապրում էր այնպես, որ ունենանք միայն ծիսական (կնունք, պսակ, հոգեհանգիստ եւ այլն կատարող) հոգեւորականներ: Մինչդեռ անցյալում մեր հոգեւորականներն աստվածաբան, մտավորական մարդիկ էին, նրանցից շատերը հայրենիքի եւ ազգային մշակույթի հայտնի գործիչներ: Այսօրվա մեր հոգեւոր կրթօջախները (Սեւան, Գյումրի, Էջմիածին) իրենց առջեւ նպատակ են դրել եւս բերել կորցրածը, անցյալի լավագույն ավանդույթները վերականգնել:

Շիրակի հոգեւոր ընծայարանը գիշերօթիկ կրթական հաստատություն է, եռամյա ուսուցմամբ: Ներկայումս այն ունի 45 սան, որոնք եկել են ինչպես Շիրակի բնակավայրերից, այնպես էլ Հայաստանի այլ շրջաններից: Նրանք այստեղ ոչ միայն աստվածաբանական, կրոնական ու ծիսական, այլ նաեւ հանրակրթական ու բազմակողմանի խոր, կայուն գիտելիքներ են ստանում 25–26 առարկաներից: Միայն լեզվական առարկաների թիվը հասնում է 6-ի՝ ժամանակակից հայոց լեզու, գրաբար, անգլերեն, ֆրանսերեն, լատիներեն, ռուսերեն: Անցնում են մատենագրություն, երաժշտություն, տրամաբանություն, ճարտասանություն, համակարգչային գրագիտություն... Նրանց դասավանդում են հիմնականում տեղի բուհերի լավագույն մասնագետները, նաեւ հոգեւորականներ, որոնք բոլորն էլ սիրով ու [illegible] են անում: Երկու տարում լրացվում է միջնակարգ կրթության ծրագիր եւ անցուցես ավելին, իսկ երրորդ տարվա ընթացքում ուսանողները մասնագիտանում են առաջայի համար առավել անհրաժեշտ կրոնական, ազգային, գիտական ու մշակութային առարկաներում: Կրթական բարձր մակարդակի ապահովում եւ մարդկերտություն, դասարանի սաների նաեւ դասերից ազատ ժամանակի խնամքից կազմակերպում, նրանց յուրաքանչյուրի հետ անհատական աշխատանք, ահա թե ինչն է այստեղ համարվում գլխավորն ու հիմնականը: Երեք տարի հետո առջեւը կանգնում է հարուստ գիտելիքներով, ազգային ոգով եւ բարձր գիտակցությամբ օժտված, ազգային ու եկեղեցու շահերը գիտակցող սերունդ: Խոսելով այս մասին եւ նկատելով, թե անցած տասնամյակներում Հայաստանում ազգային դպրոցը «ջարդվեց եւ դադարեց գոյություն ունենալ», ընծայարանի վերատեսուչն ավելացրեց, որ իր կարծիքով մեր ապագա ազգային դպրոցը պետք է հենվի այս հաստատուն մնացած հոգեւոր դպրոցների փորձի վրա: Սրանցում երբեք շեշտը չի դրվում սովորողների քանակի, այլ միայն նրանց լիարժեքության, տվյալ գիտելիքների ու դասավանդվող առարկաների լիակատարության վրա: Սրանք ավարտածներն ամեն տեղ փնտրվում են: Ըստ ռեկտոր Վարդանյանի, այս դպրոցներից ոչ մի «խոտան», ազգին ու եկեղեցուն մարդ դուրս չի գալիս:

Շիրակի ընծայարանը անցած երեք տարում ինքնահաստատման ուղի է անցել, տվել առաջին շրջանավարտները: Նրանց մեծ մասը՝ մեկ տասնյակ սաներ, իրենց ցանկությամբ եւ գերազանց պատրաստվածությամբ ընդունվել ու ուսումը շարունակում են Էջմիածնի հոգեւոր ճեմարանում: Ընծայարանում մի շարք էական բարեփոխումներ են կատարվել Սասուն Վարդանյանի վերատեսչության օրոք, որն այս ուսումնական տարվանից է դասավանդում այստեղ: Նա դասական եւ ժամանակակից թեմաներով գեղարվեստական յոթ գրքերի հեղինակ է, այստեղ է տեղափոխվել Սեւանի հոգեւոր դպրոցից, որտեղ տեսչական աշխատանքի հինգ տարվա փորձ է կուտակել: Նոր վերատեսչի օրոք մասնավորապես վերանայվել, ընդլայնվել են ուսումնական ծրագրերը, որոշ ավելորդ առարկաներ հանվել են, ուրիշները մտցվել: Կատարվել է ամենօրյա ուսումնական ծանրաբեռնվածության բեռնաթափում, սաներին հնարավորություն է տրվել դասերից դուրս ժամանակ ունենալ սովորելու, յուրացնելու, կարդալու եւ հանգստանալու: Մտցվել է ամենօրյա ժամերգություն, իսկ կիրակի օրերին ուսանողները ժամերգության են մասնակցում Խաղաղի եկեղեցում: Հիմք է դրվել ընծայարանի գրադարանին, լույս է տեսնում «Ընծայարան» տպագիր ամսաթերթ, որի երրորդ համարն էր պատրաստվում:

Մնում է ավելացնել, որ այսօր հոգեւոր դպրոց պահելն էլ կապված է նյութական, ֆինանսական մեծ դժվարությունների հետ: Ովքեր ցանկություն եւ հնարավորություն կունենան ինչ-որ բանով սատարելու եւ օգնելու այս ազգանվեր գործին, կարող են դիմել ընծայարան կամ Շիրակի թեմի առաջնորդարան: Այստեղ շնորհակալությամբ կընդունեն նաեւ նրանց, ովքեր կօգնեն կրթարանի գրադարանի համալրմանը:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Անիի Ժիրարդոյի նոր ֆիլմը FRANCE-2 հեռուստաալիքով

«Լ[illegible] աղջիկները» ֆիլմում [illegible] դերի համոզիչ կատարումից հետո ֆրանսահայ դերասանուհի Անիի Ժիրարդոն նկարահանվել է Բրյունո Գանցիայի «Վերջին ճամփորդության» հեռուստաֆիլմում, որը ցուցադրվեց FRANCE-2 հեռուստաալիքով: Այս ֆիլմում Ժիրարդոն հանդես է գալիս փոքր գետանավի [illegible] Իվոնի դերում: 60-ական թթ. հաջողությամբ ցուցադրված «Պիկարդացի մարդը» հեռուստասերիալից հետո սա յուրահատուկ ֆիլմն է գետային աշխատողների դժվարին առօրյայի մասին, նշում է փարիզյան «Ֆիգարո» թերթը: Բեմադրիչ Գանցիան [illegible] եւ գրքի [illegible] տեղեկացնում է, նկարագրում այդ [illegible] ներկայացուցիչներին: Ֆիլմի հերոսուհի Իվոնն ամուսնու մահից հետ երեսուն տարի առաջ է [illegible]: Եվ երբ սիրելիյալ [illegible] մահ է լինում, Իվոնի համար հետագա կյանքն ու [illegible] եւ անտանելի են թվում: Իվոնը [illegible] պահել գետանավերի [illegible] եւ առինք կատարել [illegible]: Բայց [illegible] պարզվում է, որ [illegible] է. եւ հարկավոր է դրանք վերադարձնել: Իվոնն ստիպված է կրկին նավարկել, այս անգամ արդեն Մարսելի ուղեկցությամբ, բայց վերջինս խորհուրդ է տալիս խորհրդավոր բանկերի մասին: «Ֆիգարոյի» թղթակիցը գտնում է, անվանում Անիի Ժիրարդոյի դերակատարումը, որի մարմնավորած Իվոնը վճռական կին է, որը վերաբերմունքից վիրավորված մայր եւ առհասարակ կյանքի անտարբերի ծանր բեռից ճզմված անձնավորություն: Շեշտացել է նաեւ երկրորդ դերասան Ժորժ Ռոմենի դերակատարումը, որի կերտած Մարսելը միամտաբար կապված է եւ [illegible] լինել, սակայն չկարողանալով ընտանեկան կյանքը: Սա Ռոմենի երկրորդ դերն է Ժիրարդոյի հետ. «Այսպես երկար, խաղաղ գնա է» ֆիլմից հետո:

Գ. Ե.

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ձեզ զանգահարողի հեռախոսահամարի ավտոմատ որոշիչով հեռախոսային կցորդ կալկոֆոն:

Ինչը ձեզ չի գոհացնում ձեր հեռախոսում (ֆախում, ռադիոհեռախոսում): Որպես կանոն, նրանք ունեն ամեն ինչ, բացի զանգահարողի հեռախոսահամարը որոշելու եւ ավտոմատ զանգահարելու հնարավորություններից:

Մենք առաջարկում ենք նոր լուծում՝ կալկոֆոն: Կալկոֆոնը սովորական հեռախոսի կցորդ է, որը հավաքված է CITIZEN կամ AURORAB 85 հաշվիչի մեջ:

Կալկոֆոնը, բացի հաշվիչի գործառույթից, կարող է որոշել զանգահարողի հեռախոսահամարը եւ զանգահարելու ժամը (100 համար), ավտոմատ զանգահարել, հեռախոսահամարը արագ գտնելու համար կամ հիշողությունից ուղիղ կանչի ռեժիմ եւ այլ հնարավորություններ: Տեղեկատվությունը հիշողության մեջ պահպանվում է 10 տարի:

Կալկոֆոնի սնուցումը կատարվում է բացարձակապես հեռախոսագծից:

Կալկոֆոնի դիզայնը չի խախտի ձեր աշխատասեղանի ներդաշնակությունը:

Հեռախոս 63 76 45:

ԿՈՐՈՒՍՏ

Անտարբերությունն սպանեց նկարչին

60 տարեկան հասակում իր մահկանացուն կնքեց նկարիչ Ալբերտ Պարսամյանը

Չկան սառը ալիք նման անտարբեր ու անկիրք մի վկայություն, որ հարյուր անգամ սահմանված փաստի ճշգրտությամբ գալիս է հանգելու, թե չկա նկարիչը: Չկա զարմանալի մարդն ու արվեստագետը՝ անկրկնելիության իր աստվածային կանխանշանով: Եվ որքան էլ հազարավոր մահեր ապրած մեր հոգու մեջ դժվար չէ այլեւս ծանր կորստի հետ հաշտվելու եզրեր փնտրել, միեւնույն է՝ ընդվզումի ծանր ալիքը կործանում է ամեն մի հույս, ու անդառնալիի ցավը [illegible] սեղմում է կոկորդը ու բառերը դառնում են կարոտի խոսք՝ արձագանք՝ անշարժելի ու անշոշափելի: Մահը չէր, որ հաղթեց Պարսամյան նկարչին, գույնով, երաժշտությամբ ու լույսով շաղախված նրա աշխարհի սահմանների մեջ մահ չկար, այլ անտարբերությունը, որ անբուժելի վարակի նման ծանրացել, պատել էր նրա էությունը: Եվ խռոված հոգով մի օր նա հեռացավ, փակվեց Բյուրականի հայրական պատերի մեջ: Բայց գտնվեց մեկը, որ բարեկամի, հոգեհոգ ընկերոջ մեծարանքով սիրով այցելում էր նրան: Խոսքը Մինաս Ավետիսյանի մասին է: Երկու արվեստագետների ստեղծագործական որոնումների ու հայացքների աննախադեպ ընդհանրությունը, նրանց սերտ բարեկամությունը շատ առինքնող էջեր ունի, եւ Ալբերտը երախտագիտության խորը զգացումով ու անթաքույց ակնածանքով օրերով կարող էր պատմել «իր Մինասի» մասին: Մինասի ողբերգական մահից հետո նա իր անհանգիստ վիշտն ու միայնությունը չկիսեց այլեւս ոչ մեկի հետ, եւ հայրենի տունը, որ ստեղծագործական այնքան երջանիկ պահեր էր պարգեւել իրեն, պատիժի նման փակեց, առանձնացրեց նրան: Ինչ փույթ, որ ինչպես Ազգային պատկերասրահի, այնպես էլ Տրետյակովյան պատկերասրահի նրա կտավները իրենց մեծական տեղն ունեն լավագույն հավաքածուների շարքում, ինչ փույթ, որ նրա պատրաստած կիթառները դեռ երկար կհնչեն, միեւնույն է, նա մնաց միայնակ: Նույնիսկ իր այնքան երազած իսպանական ուղեւորությունը, այդ երկրում նրա ցուցահանդեսի մեծ հաջողությունը ոչ մի փոփոխություն չմտցրեցին նրա էության մեջ: Նա մնաց միայնակ դոնկիխոտյան իր զարմանահրաշ մարդկությամբ ու հավատով, բայց ափսոս, որ չուներ գոնե մի հավատարիմ Սանչո Պանսա, որ իր պարզամիտ սիրով այցի գար նկարչին՝ եւ, ինչպես հիվանդ ու լքված հիդալգոյին էր, ասեր՝ «Տեր իմ, ես գիտեմ, որ աշխարհի ամենալավ բանը մեռնելն է: Մի արա այդ բանը»: Թեկուզեւ միամիտ, բայց արդեն հավերժության ճանապարհը բռնած նկարչի խաղաղ ու հանգիստ, անխռով դեմքին խոնարհված ընկերների հայացքը նույնն էր ասում՝ «Ալբերտ, ինչո՞ւ հեռացար»: Եվ

նրանք, ովքեր ճանաչում են նրան, դեռ երկար ժամանակ իրենց հիշողության ծալքերում կփայփայեն Պարսամյան նկարչին, իսկ նրանք, որոնք չգիտեն, գուցե այլեւս չճանաչեն նրան: Մեր օրերի տխուր վիճակը ոչ մի հույս չի թողնում: Գուցե հետո, տարիներ հետո, հրաշքով կհրատարակվի ամենաերիտասարդ տարիքում վաստակավորի կոչման արժանացած հայ տաղանդավոր նկարիչներից մեկի՝ Ալբերտ Պարսամյանի ստեղծագործությունների գոնե մի փոքր ալբոմ, կամ կբացվի մի փոքր անհատական ցուցահանդես: Ո՞վ պետք է հոգա այդ մասին:

Դա պետք է մեզ՝ ապրողներիս, առավել նրանց, որ դեռ պիտի գան ու հաղորդվեն նկարչի խոհուն ու առինքնող արվեստին, որպեսզի չկորցնեն իրենց եկող օրերի մեջ ու չմնան անսկիզբ ու անհիշատակ:

ՍԱՐՈ ՍԱՐՈՒԽԱՆՅԱՆ

50 ժամ անընդհատ երաժշտություն՝ Բեթհովենի 225-րդ տարեդարձին

Բեթհովենի երաժշտության հազարավոր երկրպագուներ առիթ են ունեցել ավելի քան 50 ժամ ունկնդրելու մեծ վարպետի անզուգական գլուխգործոցները, արեւմտյան օրացույցով

ծննդյան տոների օրերին Բոննում անցկացվող նրա 225-ամյակի տոնակատարությունների ժամանակ, հաղորդում է «Իրան նյուզ» թերթում Ֆրանսպրես գործակալությունը:

Երկրպագուներն իրենք են ի մի հավաքվելով հովանավորներ գտել գոյացնելու 20 համերգների համար նախատեսված կես միլիոն մարկը (347 հազար դոլլար) այն բանից հետո, երբ քաղաքային խորհուրդը հայտարարել էր, թե ի վիճակի չէ ֆինանսավորել այդ միջոցառումը:

Ուրբաթ օրվանից մինչեւ կիրակի տեւած երաժշտության «մարաթոնը» այնքան մեծ հետաքրքրություն եւ հաջողություն է արձանագրել ունկնդիրների շրջանում, որ վերջիններս բավարարվել են ընդմիջումներին ոտքի վրա մի պատառ ուտելով՝ բաց չթողնելու համար ոչ մի երաժշտական կատարում: Միջոցառումները (բանախոսություններ եւ երաժշտական կատարումներ) տեղի են ունեցել այն վայրերում, որոնք անմիջականորեն կապ են ունեցել վարպետի հետ, այդ թվում այն եկեղեցում, որտեղ նա կնքված է եղել, համալսարանում, որտեղ սովորել է եւ Բադ Գոդեսբերգում, որտեղ նա նվագել է Հայդնի առաջ:

Համերգների ժամանակ հնչել են նաեւ Բեթհովենի ոչ հայտնի գործերը: «Մենք փորձեցինք շեղվել ընդունված կարգից», ասել է փառատոնի կազմակերպիչ տնօրեն Կարին Կայ-Վուլֆիյուսերը:

Հ. Օ.

«Խաչված Վրաստանը» Պետերբուրգում

ԹԲԻԼԻՍԻ, 8 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՓԱՍՏ BSP: Սանկտ Պետերբուրգի «Պեչատնի դվոր» հրատարակչությունը լույս ընծայեց «Խաչված Վրաստանը» վերնագրով գիրքը:

8 հազար տպաքանակ ունեցող գրքի կազմողներն են Պետերբուրգի բնակիչ, վրաց լրագրող Բեսիկ Պիպիան եւ ԱՊՀ երկրների Միջխորհրդարանական ասամբլեայում Վրաստանի խորհրդարանի ներկայացուցիչ, պատմաբան Զուրաբ Չիկվաիձեն: Գրքի էջերում հայտնի վրաց եւ ռուսաստանյան խաղաղագետներ, գիտնականներ, գրողներ եւ լրագրողներ պատմում են Վրաստանի շրջաններից մեկի՝ Աբխազիայի անցյալի, հակամարտության ծագման, նախապատմության եւ պատճառների, պատերազմի հետեւանքների մասին ու վերլուծում Թբիլիսիի եւ Սուխումի միջեւ հակամարտությունների խաղաղ կարգավորման հնարավորությունը:

Գրքում հրապարակված հոդվածների հեղինակների թվում են Վրաստանի ԳԱ ակադեմիկոս Մարիամ Լորդկիպանիձեն, Վրաստանի խորհրդարանի նախկին խոսնակ, պրոֆեսոր Վախթանգ Գողուաձեն, հայտնի լրագրող Թեյմուրազ Ստամալաձեն եւ արվեստագիտության դոկտոր [illegible]:

digitised by A.R.A.R.@

ՆՈՐ ՄՐՑԱՇՐՋԱՆ

ՀՀ հավաքականի երկարաժամկետ ուղեւորությունը

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Ֆուտբոլային նոր մրցաշրջանը հագեցած կլինի բազմաթիվ խոշորագույն եւ պաշտոնական մրցաշարերով: Ինչ խոսք, ամենագլխավորն ամռանն Անգլիայում կայանալիք Եվրոպայի առաջնությունն է: Եվրոպական պաշտոնական ակումբային մրցաշարերից զատ ուշադրության կենտրոնում կլինեն նաեւ աշխարհի 1998 թ. առաջնության ընտրական փուլի խմբային մրցաշարերը: Մեկ անգամ եւս հիշեցնենք, որ Հայաստանի հավաքականն ընդգրկված է եվրոպական 9-րդ ընտրական խմբում, որտեղ մրցակիցներն են լինելու աշխարհի ու Եվրոպայի բազմակի չեմպիոն Գերմանիայի հավաքականը, ինչպես նաեւ Պորտուգալիայի, Իռլանդիայի, Ուկրաինայի եւ Ալբանիայի ընտրանիները: 5 օր հետո, ավելի ստույգ` հունվարի 14-ին եւ 15-ին Գերմանիայի Ֆրանկֆուրտ քաղաքում կհավաքվեն վերոհիշյալ երկրների ֆեդերացիաների ներկայացուցիչները, քննարկելու եւ հաստատելու խմբային մրցաշարի խաղացանկը: Հայաստանը կներկայացնի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղար Պավել Խաչատրյանը: Ինչ խոսք, միայն աշխարհի առաջնության խմբային մրցաշարի խաղացանկը հայտնի դառնալուց հետո կարելի կլինի մտածել ֆուտբոլային նոր մրցաշրջանի բոլոր ծրագրերի մասին: Համենայն դեպս Հայաստանի ազգային հավաքականն արդեն սկսել է իր նախապատրաստությունը ներքական պաշտոնական մրցաշրջանին եւ հունվարի 4-ին երկարաժամկետ մրցաշրջագայության է մեկնել նախ Ֆրանսիա, ապա Արգենտինա: Ինչպես տեղեկացրեց Պավել Խաչատրյանը, այդ ուղեւորությունը տեւելու է մինչեւ փետրվարի 15-ը: Հայաստանի հավաքականն արդեն գտնվում է Ֆրանսիայում եւ ուսումնամարզական հավաք է անցկացնում մեր հայրենակից Ալբեր Արտանյանին պատկանող «Դոմեն դը Տուրեն» մարզավանում: Հանրապետության գլխավոր թիմն այստեղ մնալու է մինչեւ հունվարի 21-ը: Այդ ընթացքում նախատեսված են ընկերական հանդիպումներ Մառոկկոյի ու Բելգիայի հավաքականների, Մարսելի «Օլիմպիկի», ինչպես նաեւ Թուլուզի կամ Լիոնի թիմի հետ: Հունվարի 21-ին հավաքականը կուղեւորվի Արգենտինա: Ատլանտյան օվկիանոսի ափին գտնվող Արգենտինայի Նեկոչեա քաղաքում հունվարի 25-ին կմեկնարկի 4 թիմերի մասնակցությամբ մրցաշարը, որին կմասնակցի նաեւ Հայաստանի հավաքականը: Մեր թիմի մրցակիցները կլինեն Արգենտինայի բարձրագույն խումբը ներկայացնող «Էլ Էստուդիանտես», «Լանուսը» եւ «Բանֆիլդը»: Հետո նախատեսվում է ուղեւորություն Ուրուգվայ, որտեղ Հայաստանի հավաքականը պետք է մրցի տեղի օլիմպիական հավաքականի հետ: Հայ ֆուտբոլիստներն իրենց ուղեւորությունը կավարտեն Բրազիլիայում, որտեղ կմրցեն նաեւ «Բոտաֆոգո» համանուն թիմի հետ:

Հագեցված նախապատրաստական ծրագիր է սպասվում Հայաստանի գլխավոր թիմին եւ երբ նախատեսվածն իրականացվի, ապա մեր ֆուտբոլիստները նոր մրցաշրջանի շեմին գործնական լավ փորձ կարող են ձեռք բերել:

Ազգային հավաքականի միակ նորեկը հարձակվող Արթուր Քոչարյանն է, որը մինչ այդ հանդես էր գալիս Հայաստանի երիտասարդական հավաքականում:

Պատվիրակությունը գլխավորում է ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Արմենակ Սարգսյանը: Հավաքականի գլխավոր մարզիչ Սամվել Դարբինյանի օգնականներն են Անդրանիկ Ադամյանը եւ Սամվել Պետրոսյանը:

Մնում է հուսալ, որ ակումբներն էլ իրենց հերթին հնարավորություններ կունենան լավագույնս նախապատրաստվել նոր մրցաշրջանին:

Հայաստանի հավաքականում ընդգրկված են 17 ֆուտբոլիստներ.

— Դարպասապահներ
Հարութ. Աբրահամյան («Արարատ»)
Արմեն Պետրոսյան («Արարատ»)

Պաշտպաններ
Տիգրան Գսպեյան («Արարատ»)
Երվանդ Կրբաշյան («Երեւան»)
Արամայիս Տոնոյան («Արարատ»)
Հակոբ Արտոյան («Շիրակ»)
Հարություն Վարդանյան («Շիրակ»)
Սարգիս Հովսեփյան («Փյունիկ»)
Վարդան Խաչատրյան («Փյունիկ»)

Կիսապաշտպաններ
Արթուր Պետրոսյան («Շիրակ»)
Համլետ Մխիթարյան («Փյունիկ»)
Ռազմիկ Գրիգորյան («Արարատ»)
Հակոբ Տեր-Պետրոսյան («Արարատ»)

Հարձակվողներ
Արմեն Շահգելդյան («Արարատ»)
Արսեն Ավետիսյան («Փյունիկ»)
Վարազդատ Ավետիսյան («Փյունիկ»)
Արթուր Քոչարյան («Արարատ»)

Համլետ Մխիթարյանն «Արարատից» տեղափոխվել է «Փյունիկ»:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ ԺԱՊԱՎԵՆԻՑ

Դարպա՞սն է, որ պիտի գեղեցկացնի ֆուտբոլը

Միջազգային մարզական մամուլը շարունակում է աշխուժորեն քննարկել ֆուտբոլի միջազգային ֆեդերացիայի (ՖԻՖԱ) գլխավոր քարտուղար, շվեյցարացի Յոզեֆ Բլատերի առաջարկությունը` լայնացնել եւ մեծացնել ֆուտբոլային դարպասների չափերը:

Անգլիական մարզական մամուլը մասնավորապես նշում է, որ պարոն Բլատերը շատ հետաքրքիր առաջարկություն է անում, եւ դրան կարող է հետեւել մեկ այլ, ոչ պակաս հետաքրքիրը: Օրինակ, ավելացնել խաղադաշտի չափերը կամ էլ տուգանային հրապարակի եւ այլն:

Երբ Յոզեֆ Բլատերն իրոք մտահոգված է ֆուտբոլն ավելի գրավիչ դարձնելու հարցով, ապա ինչո՞վ են նրան խանգարում ներկայիս դարպասների չափերը, եւ մի՞թե հիմա ֆուտբոլն այդքան հետաքրքիր չէ որեւէ «տեխնիկական» պատճառով: Ինչինչ նշվում է, թե ավանդական խաղում նորույթները միշտ չէ, որ արդարացված են:

Անտոնիո Նիեդոն Իսպանիայի լավագույն մրցավար

Եվրոպական մամուլի հաղորդումն այն մասին, որ 1995 թվականի Իսպանիայի ֆուտբոլի լավագույն մրցավար է ճանաչվել Անտոնիո Լոպես Նիեդոն, մեծ արձագանք է գտել մարզաշխարհում: Պատճառն այն է, որ հենց նա էր «Դինամո» (Կիեւ)-«Պանաթինաիկոս» (Աթենք) ախոյանական մրցախաղի գլխավոր մրցավարը: Ըստ Ա. Նիեդոյի հասուկ զեկույցի, որտեղ նա տեղեկացնում էր, թե «Դինամո» ակումբի ղեկավարները փորձել են կաշառել իրեն «բարենպաստ» մրցավարություն ապահովելու համար, եվրոպայի ֆուտբոլի ասոցիացիաների միությունը (ՈՒԵՖԱ) երեք տարով որակազրկեց կիեւցիներին, արգելելով նրանց հանդես գալ ՈՒԵՖԱ-ի հովանու տակ անցկացվող որեւէ պաշտոնական կամ ոչ պաշտոնական մրցումներում:

Հիշեցնենք, որ «Դինամոյի» ներկայացուցիչները բողոքարկեցին այդ որոշումը, խնդրելով այդ գործի հետաքննությունը վստահել Ուկրաինայի իրավասու մարմիններին, նույն խնդրանքով ՈՒԵՖԱ դիմեց նաեւ Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կուչման: Բայց ՈՒԵՖԱ-ի վերստուգիչ հանձնաժողովը, քննարկելով հարցը, ուժի մեջ թողեց այդ վճիռը, որն Անտոնիո Նիեդոյին Իսպանիայի լավագույն մրցավարի փառքը բերեց:

Իտալիան` հնարավոր չեմպիո՞ն

Ըստ անգլիական մարզական մամուլի, ֆուտբոլային տոտալիզատորը հունիսին Անգլիայում կայանալիք Եվրոպայի առաջնությունում բոլորից բարձր է գնահատում Իտալիայի հավաքականի հնարավորությունները (2/9), այնուհետեւ Գերմանիայի (1/5) եւ Անգլիայի (2/11ի) հավաքականներն են:

Համեմատաբար ցածր են գնահատվում Իսպանիայի եւ Հոլանդիայի ֆուտբոլիստների (1/6), պորտուգալացիների եւ բուլղարացիների (1/12) շանսերը: Իսկ ամենացածր գնահատվում են Թուրքիայի եւ Շոտլանդիայի հավաքականների հնարավորությունները (1/40):

Տեղեկացնելով այս մասին եւ նշելով, որ տոտալիզատորը բավականին լուրջ գործոն է, որին կարելի է վստահել, անգլիական լրագրողները միեւնույն ժամանակ ընդգծում են, որ այն ոչինչ չի որոշում:

ԲԱՐԲԵՐ

Ամուսնություն ամերիկյան ձեւով

Ամերիկացիներն ամուսնության մի նոր ձեւ են գտել, որը նույնպես փոխածվել է ֆուտբոլից:

200 զույգեր ամուսնացան «Բուկանիրս» (Տամպա Բեյ)-«Ֆելկոնս» (Ատլանտա) ամերիկյան ֆուտբոլային թիմերի հանդիպման ընդմիջմանը բազմահազար հանդիսականների ներկայությամբ:

Զարմանալի աշխարհ, բայց այս իրողությունից շատ զարմանալ չի կարելի, երբ ասենք, որ Ռումինիայի ֆուտբոլի առաջնության շահեց զինվորական նորաստեղծ թիմը, որը կազմավորվել է առաջնության սկսվելուց մի քանի օր առաջ:

Ջուր չեն առում, թե ումն ում է: Միայն զարմանալ կարելի է այն բանի համար, որ այդ թիմը շահեց իր բոլոր 26 հանդիպումները: Գոնե մեկ խաղ տարվեր ոչ-ոքի, որոնքի կատկածները փարատվեին: Գ. Ա.

ՖՈՒՏԲՈԼ

«Ինտերտոտոյի» եկամուտները բաշխվեցին

ԱՇՈՏ ԲՈՅԱԶՅԱՆ
Փարիզ

Եվրոպական ֆուտբոլային պաշտոնական ամեն մի մրցաշար եկամտաբեր է դարձել: Նորերից մեկը «Ինտերտոտոն» է, որին ոչ բոլոր ֆուտբոլային խոշոր երկրներն են լուրջ նշանակություն տալիս: Հիշեցնենք, որ անցյալ տարվա «Ինտերտոտոյի» մրցաշարում առաջին 4 տեղեր գրավածներն ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությանը մասնակցելու իրավունք ձեռք բերեցին: Թվում է, միայն լրացուցիչ այդ տեղերը չեն կարեւոր շատ երկրների համար, որոնց ֆուտբոլային մրցաշրջանն առանց այն էլ գերհագեցած է: Լրացուցիչ եկամուտները կախված են երկրների լրջությամբ մոտենալ նաեւ «Ինտերտոտոյին»: Այսպես, նախորդ խաղարկությանը մասնակցած գերմանական չորս թիմերին բաժին է հասել 1 մլն 967 հազար 570 շվեյցարական ֆրանկ: Շատ ափսոս, որ Հայաստանն այդպես էլ տեղ չհատկացվեց «Ինտերտոտոյի» նախորդ խաղարկությունում: Կարծում ենք, ընթերցողների համար հետաքրքրական կլինի, թե ինչպես են բաշխվել «Ինտերտոտոյի» եկամուտները:

		Թ	Գ
1.	Գերմանիա	4	1.967.570
2.	Ֆրանսիա	4	1.096.418
3.	Ավստրիա	3	295.149
4.	Թուրքիա	2	289.835
5.	Հոլանդիա	2	241.776
6.	Ռումինիա	3	215.739
7.	Շվեյցարիա	3	205.973
8.	Դանիա	3	200.973
9.	Բելգիա	3	197.304
10.	Հունաստան	2	133.366
11.	Հարավսլավիա	2	124.283
12.	Շվեդիա	2	120.214
13.	Բուլղարիա	2	120.214
14.	Իսրայել	2	110.214
15.	Լեհաստան	2	109.697
16.	Անգլիա	3	67.607
17.	Պորտուգալիա	1	67.607
18.	Սլովակիա	1	67.607
19.	Կիպրոս	1	62.607
20.	Բելառուս	1	62.607
21.	Խորվաթիա	1	62.607
22.	Ֆինլանդիա	1	62.607
23.	Նորվեգիա	1	62.607
24.	Հունգարիա	1	58.952
25.	Շոտլանդիա	1	57.607
26.	Ֆարերյան կղզիներ	1	57.607
27.	Լիտվա	1	54.512
28.	Էստոնիա	1	52.607
29.	Իսլանդիա	1	52.607
30.	Մալթա	1	52.607
31.	Ուելս	1	52.607
32.	Իռլանդիա	1	52.607
33.	Չեխիա	1	52.607
34.	Սլովենիա	1	52.607

Հույս ունենանք, որ «Ինտերտոտոյի» հերթական մրցաշարում Հայաստանն իր ներկայացուցիչը կունենա:

ԽԱՂԱՆԿԱՐ

Անդրեասյանը «Արարատի» մարզիչ

Ինչպես տեղեկացրին «Արարատ» ֆուտբոլային ակումբից, «Արարատ» թիմի գլխավոր մարզիչ Սամվել Դարբինյանի հետ պայմանագիրը չի երկարացվել եւ նրա փոխարեն «Արարատի» նոր գլխավոր մարզիչ է նշանակվել ֆուտբոլասերներին քաջ հայտնի Արկադի Անդրեասյանը: Սամվել Դարբինյանը շարունակում է գլխավորել Հայաստանի ազգային հավաքականը:

ՉԺՀ. 14 մասնակից

Չինաստանի պրոֆեսիոնալ ֆուտբոլի 2-րդ առաջնությունը սկսվելու է գալիք ապրիլին: Նախորդ առաջնության 12 թիմերի փոխարեն այս անգամ ասպարեզ են դուրս գալու 14 թիմեր:

ԽՆԴԻՐ # 1

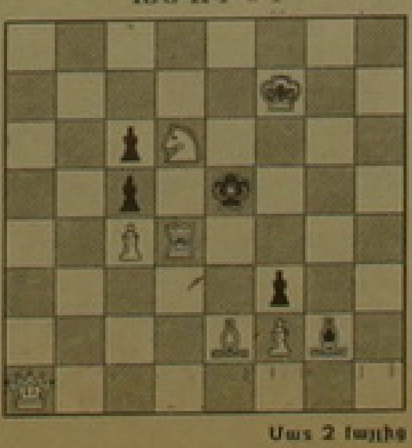

Սպ. 2 քայլից

MEDECINS SANS FRONTIERES asbl
ARTSEN ZONDER GRENZEN vzw

Post openings in MSF-Belgium

Title of post:	Logistician
Location:	Yerevan
Job description:	Must be responsible for the logistics and technical functions of the mission according to his/her competencies (mechanician, engineer, electrician, etc.). Also must take care of general economic maintenance of the MSF-B office and houses.
Other:	Knowledge of French or English is desirable.
Probation period:	2 weeks
Salary:	50 USD

Title of post:	Assistant of capital logistician
Location:	Yerevan
Job description:	Must take care of all purchases for the whole mission. Responsibility for assistance of technical problems.
Other:	Knowledge of French or English is obligatory.
Probation period:	2 weeks
Salary:	100 USD

Contact Shushan Avakian by the following address: Raffi 8a, Yerevan, Armenia, telephones-228167 or 565308. People interested in the following job openings should take part in the interview with their resumes which will take place on the 11th of January, from 10:00 am till 13:00 pm.

digitised by A.R.A.R.@

ԱՄՆ-ի բուհերում սովորելու համար «Անկախության պաշտպանության գործընթաց կրթաթոշակ» ծրագրին մասնակցել ցանկացողներին

ԱՄՆ-ի կառավարությունը պատիվ ունի տեղեկացնելու 1996 թ. «««Անկախության պաշտպանության գործընթաց» Մագիստրոսի կոչման համար կրթաթոշակ» ծրագրի սկսվելու մասին, որը կրթաթոշակներ է հատկացնում ԱՄՆ-ի բուհերում մեկ կամ երկու տարով սովորել ցանկացողներին հետեւյալ մասնագիտություններով՝

- Լրագրություն
- Գրադարանավարություն / տեղեկատվություն
- Կրթության կազմակերպում
- Պետական կառավարություն

Կրթաթոշակների բաշխումը «««Անկախության պաշտպանության գործընթաց» Մագիստրոսի կոչման համար կրթաթոշակ» ծրագրի համար իրագործվում է բաց մրցութային կարգով։

Մրցույթին կարող են մասնակցել այն անձինք, ովքեր համապատասխանում են հետեւյալ չափանիշներին.

ԱՊՀ երկրների քաղաքացիներ են,

ֆինանսավորման կարիք ունեն ԱՄՆ-ում սովորելու համար,

40 տարին չի լրացել մինչեւ փաստաթղթերի հանձնման ժամկետը,

ունեն կամ կունենան բարձրագույն կրթության վկայական մինչեւ 1996 թ. հուլիսը,

վարժ տիրապետում են գրավոր եւ բանավոր անգլերենին,

ընտրած մասնագիտության մեջ կարող են ցուցաբերել մասնագիտական բարձր պատրաստվածություն,

կարող են ուսումը ԱՄՆ-ում սկսել 1996 թ. ամռանը.

«««Անկախության պաշտպանության գործընթաց» Մագիստրոսի կոչման համար կրթաթոշակ» ծրագրի մասնակիցները պետք է իրավասու լինեն ԱՄՆ-ի վիզա ստանալու համար։

Մրցույթին մասնակցել չեն կարող.

ԱՄՆ-ի քաղաքացիների հետ ամուսնացած անձինք,

այն անհատները, ովքեր մասնակցում են ԱՄՆ-ում գիտական ծրագրերին,

ովքեր բնակվում կամ աշխատում են ԱՄՆ-ում,

ովքեր դիմել են որեւէ երկիր ներգաղթելու վիզա կամ հաղթական արտոնագրի ստանալու համար,

ովքեր 1994 թ. հունիսից սկսած յոթ կամ ավելի ամիս են անցկացրել 15 ԱՊՀ երկրների տարածքից դուրս։ Դրանք կարող են լինել այն անձինք, ովքեր մասնակցել են յոթ ամսից ավել տեւողությամբ ուսումնական, վերապատրաստման կամ գիտական ծրագրերին, կամ աշխատել են ԱՊՀ երկրներից դուրս։

«««Անկախության պաշտպանության գործընթաց» Մագիստրոսի կոչման համար կրթաթոշակ» ծրագիրը ֆինանսավորվում է ԱՄՆ-ի Տեղեկատվական գործակալության կողմից։ Ծրագիրը վարում է «Միջազգային հետազոտությունների եւ փոխանակումների խորհուրդ» (ԱՅՐԵՔՍ) կազմակերպությունը։

Լրացուցիչ տեղեկությունների եւ փաստաթղթեր ձեռք բերելու համար կարող եք դիմել ԱՅՐԵՔՍ-ի գրասենյակ.

Մեր հասցեն է. Երեւան 375019, Մարշալ Բաղրամյան 40, սենյակ 38ա, ԱՅՐԵՔՍ/Կրթական խորհրդատվական կենտրոն

Ծրագրի եւ փաստաթղթերի լրացման կարգի վերաբերյալ տեղեկատվական դասախոսություններ կտրվեն հունվարի 12-ին, ժամը 16-ին եւ հունվարի 15-ին, 22-ին, ժամը 18-ին Հայաստանի Ամերիկյան համալսարանի շենքի, Մարշալ Բաղրամյան 40, սեն. 25, 9C։

Փաստաթղթերը տրվում են անվճար եւ կարող են պատճենահանվել։

Փաստաթղթերի ետ հանձնման վերջին ժամկետը 1996 թ. հունվարի 26-ի ժամը 17-ն է։

ՈՒՇԱ՞ՑԵԼ ԵՔ

ստանալ ԱԶԳ ամեն առավոտ

Ձեր բնակարանում, հիմնարկում կամ օֆիսում

ԱՐՄԵՆՍԵՖ-ը պատրաստ է ծառայել Ձեզ

ԱՐՄԵՆՍԵՖ-ն

անցկացնում է ԱԶԳ-ի 1996 թ. առաջին կիսամյակի ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

6 ամսվա բաժանորդագրության արժեքը՝ 10.200 դրամ։

Ընկերության ծառայողներն ամեն առավոտ մինչեւ ժամը 9-ը Ձեզ կհասցնեն «ԱԶԳ» օրաթերթի բարձր համարը մայրաքաղաք Երեւանի ցանկացած հասցեում։

Դրանով խակ դուք կխնայեք ժամանակ եւ դրամ, կխուսափեք վերավաճառողների չարաշահումներից։

ԱՐՄԵՆՍԵՖ-ի հասցեն է՝

Էրեբունի հյուրանոց, 2-րդ մասնաշենք, 314 սենյակ։

Հեռ. 58-24-99

INTERCOLLEGE

NICOSIA LIMASSOL LARNACA

Առաջարկում ենք ուսում Կիպրոսի Նիկոսիա, Լիմասոլ, Լառնակա քաղաքներում, լայն պրոֆիլի INTERCOLLEGE միջազգային համալսարանում։

Ֆակուլտետները. տարրական բժշկություն, ընդհանուր բիզնես, ուսուցչություն, տեղեկատվական համակարգերի կառավարում, իրավաբանություն, հասարակական տեխնիկա, ծրագրավորում, մարդաբանություն, հյուրանոցների կառավարում, զբոսաշրջության կառավարում, զանգվածային լրատվության միջոցներ, դիզայն, գործավարություն։

Ինստիտուտից կարելի է տեղափոխվել ԱՄՆ-ի, Անգլիայի եւ եվրոպական այլ երկրների առաջատար համալսարաններ։

Անգլերենի իմացությունը պարտադիր չէ (պարապմունքները կարելի է սկսել անգլերենի ուսումնասիրությունից)։ Տարիքը՝ 16 եւ ավելի։

Քոլեջ

Ֆակուլտետները. բիզնես, հյուրանոցների կառավարում, համակարգիչ։ Տարիքը՝ 14-25։

Ուսանողների ընտանիքների անդամներին թույլատրվում է բնակվել Կիպրոսում։

Ձեւակերպում ենք միջազգային օֆշորային առեւտրական ընկերությունների գրանցումը Կիպրոսում եւ աշխարհի բոլոր ազատ գոտիներում (բիզնես-տուրիզմ)։

Առաջարկում ենք նաեւ տուրիստական ուղեւորություններ դեպի Իրան, եվրոպական եւ ասիական երկրներ։

Մեր հասցեն. «Անի» հյուրանոց, 326 սենյակ, ֆիրմա «Գառնի-32»։ Հեռ. 56-32-36, 594-326։

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

5 սենյականոց բնակարան (95 ք/մ), վերնահարկով (45 ք/մ)։ Ընդհանուր մակերեսը 140 ք/մ Աջափնյակում (Հանրապետական հիվանդանոցի մոտ)։ 4 հարկանի քարե շենքում։

Հեռ. 58-18-41, 34-25-86

SARTARABAD Co. LTD

«ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՍՊԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է

ՈՒՂԻՂ ՉՎԵՐԹՈՎ

7 ՕՐՎԱ ԳՐԱՎԻՉ ՃԱՄՓՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ-ԵՐԵՎԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ-ԹԵՀՐԱՆ-ԵՐԵՎԱՆ

3 աստղանի հյուրանոց, էքսկուրսիաներ Լիբանանի եւ Իրանի տեսարժան վայրեր, սնունդ՝ օրական 2 անգամ

A STYLE

Հասցեն. «Էրեբունի» հյուրանոց, 2-րդ մասնաշենք, 327 սենյակ։ Մանրամասն տեղեկությունների համար զանգահարել 56.05.82 հեռախոսահամարով

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ

«Հայկական Ավիաուղիներ» ավիաընկերությունը Շնորհավորում է իր բոլոր ուղեւորներին Նոր Տարվա առթիվ, մաղթելով ամենայն բարիք...

Մենք սպասում ենք Ձեզ...

Հասցեն՝ Մաշտոցի պող. 39/12, (Թամանյանի արձանի մոտ) Հեռ. 53-05-11

«Նոյեմբերյան» հրատարակչության տպարան. Երեւան 23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 2022. Տպաքանակը 3000. Ստորագրված է տպագրության 8. 01. 1996. Գինը 75 դրամ

digitised by A.R.A.R.@